

Rajavartiolaitoksen tulossuunnitelma 2023 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma 2024 - 2027

Rajavartiolaitoksen toimintaan vaikuttavat merkittävimmin vuonna 2023 Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen Ukrainassa ja sen heijastevaikutukset yleiseen turvallisuustilanteeseen sekä rajaturvallisuuteen. Laittoman maahantulon kehittyminen Euroopan unionin alueella ja EU:n yhdenmetyt rajaturvallisuusjärjestelmän kyky hallita tilannetta on huomattava vaikutin. Julkisen talouden kehittymisellä on myös suuri merkitys.

Rajavartiolaitos ylläpitää ja kehittää raja- ja meriturvallisuutta, turvaa alueellista koskemattomuutta ja on osa Suomen puolustusjärjestelmää. Rajavartiolaitoksen valmius on korkea kaikissa tehtävissä. Rajavartiolaitos tuottaa turvallisuuspalveluja kaikissa olosuhteissa erityisesti harvaan asutulla itärajalla ja merialueilla. Rajavartiolaitos edistää EU:n yhdenmetyt rajaturvallisuusjärjestelmän kehittämistä, osallistuu aktiivisesti eurooppalaisen raja- ja merivartioston toimintaan veloitteiden mukaisesti ja luo edellytykset vastaanottaa sen tukea Suomessa tilanteen niin edellyttäessä. Rajavartiolaitos osallistuu Nato-yhteistoimintaan kansallisen puolustuksen lähtökohdista ja kehittää toimintaansa sen mukaisesti sotilaallisen maanpuolustuksen tehtävissä.

Rajavartiolaitoksen toiminnan kehittäminen perustuu hallitusohjelmaan ja selonteihin, sisäministeriön konsernistrategiaan, tulossopimukseen ja Rajavartiolaitoksen strategiaan. Schengen arviointien ja haavoittuvuusarviointien havainnot huomioidaan.

Rajavartiolaitoksen suorituskykyä kehitetään muuttuneeseen turvallisuusympäristöön vastaamiseksi vuosina 2022 - 2024. Hallitusohjelmaan kirjatut strategiset hankkeet ovat käynnissä. Itärajan esteaidan rakentaminen aloitetaan pilotti- ja tärkeimmiksi luokiteltujen alueiden rakentamisella. Sen lisäksi Rajavartiolaitoksen toimintakyky ja toimintavarmuutta parannetaan lisähankinnoin siihen osoitetuilla voimavaroilla. Henkilöstön ja asevelvollisten koulutusta lisätään. Myös rajavartiolaitainsäädännön kehittämistä jatketaan.

Turvallisuusympäristön vaatima nostettu suorituskyky edellyttää kykyä ylläpitää sitä. Rajavartiolaitoksen toimintamenojen taso vuoden 2024 jälkeen sekä merkittävästi noussut kustannustaso kaikissa menoissa, mutta erityisesti toimitilojen ja

ICT-menojen osalta, uhkaa supistaa huomattavasti Rajavartiolaitoksen mahdollisuuksia operatiivisen suorituskykynsä ylläpitämiseen vuoden 2024 jälkeen.

Rajavartiolaitoksen henkilöstöjärjestöillä on ollut mahdollisuus antaa lausuntonsa tulossuunnitelmaan sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaan.

Toiminta- ja taloussuunnitelmassa esitetyt linjaukset ovat Rajavartiolaitoksen sisäisiä suunnitteluperusteita. Toiminta- ja taloussuunnitelmassa esitetyt ehdotukset ovat Rajavartiolaitoksen kannanottoja, joihin sisäministeriö ei ole ottanut kantaa.

Rajavartiolaitoksen päällikkö
Kenraaliluutnantti

Pasi Kostamovaara

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö
Kontra-amiraali

Markku Hassinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Rajavartiolaitos 22.12.2022 klo 09:21. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

LIITTEET RVL:n tulossuunnitelma 2023 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2027

JAKELU Sisäministeriö
Rajavartiolaitoksen päällikkö
Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö
Kaakkois-Suomen rajavartiosto
Pohjois-Karjalan rajavartiosto
Kainuun rajavartiosto
Lapin rajavartiosto
Länsi-Suomen merivartiosto
Suomenlahden merivartiosto
Vartiolentolaivue
Raja- ja merivartiokoulu
Rajavartiolaitoksen esikunta/ raja- ja meriosasto
Rajavartiolaitoksen esikunta/ henkilöstöosasto
Rajavartiolaitoksen esikunta/ teknillinen osasto
Rajavartiolaitoksen esikunta/oikeudellinen osasto
Rajavartiolaitoksen esikunta/ suunnittelu- ja talousyksikkö

Kompassi
RVL YT-lautakunta

TIEDOKSI

Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiovarainministeriö, Lauri Taro

**RAJAVARTIOLAITOKSEN
TULOSSUUNNITELMA 2023 SEKÄ
TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA
2024 - 2027**

RVL TS 2023/TTS 2024 - 2027

1. STRATEGINEN SUUNNITELMA

- 1.1 Toimintaympäristö- ja riskianalyysi
- 1.2 Strategiset linjaukset ja toimenpiteet

2. YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET

- 2.1 Rajavartiolaitoksen yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja toiminnallinen tuloksellisuus
- 2.2 Rajaturvallisuus
- 2.3 Meriturvallisuus
- 2.4 Alueellinen koskemattomuus ja sotilaallinen maanpuolustus

3. HENKILÖSTÖALA

- 3.1 Henkilöstöjohtaminen
- 3.2 Tutkimustoiminta
- 3.3 Viestintä

4. TEKNILLINEN ALA

- 4.1 Materiaalihallinto
- 4.2 Tietotekniikka
- 4.3 Vartioalukset
- 4.4 Ilma-alukset
- 4.5 Toimitilat
- 4.6 Operatiivisen kaluston kunnossapito

5. SUUNNITTELU JA TALOUS

- 5.1 Toimenpiteet ja suunnitteluperusteet

6. OIKEUDELLINEN ALA

- 6.1 Toimenpiteet ja suunnitteluperusteet

7. TURVALLISUUS

- 7.1 Toimenpiteet ja suunnitteluperusteet

8. TIEDONHALLINTA

- 8.1 Toimenpiteet ja suunnitteluperusteet

LIITTEET

- Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja tulostavoitteet, tunnusluvut
- Panokset ja tehokkuus, tunnusluvut

1. STRATEGINEN SUUNNITELMA

1.1 TOIMINTAYMPÄRISTÖ- JA RISKIANALYYSI

Perusteellinen turvaluokiteltu (TLL III) strateginen riskianalyysi on jaettu erillisenä aineistona.

Ulkoiset tekijät (päivitetty 9.12.)

Ukrainan sota, Venäjän ja lännen välirikko, Suomen turvallisuuspoliittisen linjan muutos sekä Venäjän vaikuttamistoimien uhka ovat merkittävimpiä Suomen sisäiseen ja ulkoiseen turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä, jotka heijastuvat myös Rajavartiolaitoksen toimintaan.

Venäjän aloitettua hyökkäyssodan Ukrainassa se on uhanut myös muita maita erilaisilla vaikuttamis- ja vastatoimilla. Suomelle Venäjä on esittänyt uhkauksia vastauksena muun muassa Suomen NATO-hakemukselle, rajavartiolaitoksen muuttamiselle sekä venäläisten maahantulon ja viisumimyönnön rajoittamiselle. Vaikka Venäjän vastatoimet ovat olleet maltillisia ja tilanne myös Suomen ja Venäjän rajalla on säilynyt vakaana, on tilanne lähitulevaisuudessa vaikeasti ennustettava.

Monenvälinen rajaturvallisuus- ja rannikkovartiostoyhteistyö on keskeytetty, mutta Suomen ja Venäjän rajaviranomaisten operatiivinen yhteistyö on jatkunut sopimusten mukaisena. Venäjän rajavartiopalvelu myös estää yhä Suomeen kohdistuvaa laiton maahantuloa. Nopeat muutokset rajavartiopalvelun toiminnassa ovat kuitenkin mahdollisia. Suomen ja Rajavartiolaitoksen on varauduttava vaikeampiin rajaturvallisuuden yhteistyösuhteisiin Venäjän kanssa.

Tilanne maastorajalla on säilynyt vakaana, mutta laittomien rajanylitysten määrä ja uhka ovat koholla. Siirtolaisuuden välineellistäminen on merkittävin Rajavartiolaitosta koskeva rajaturvallisuuden riski. Venäjä pyrkii myös löytämään heikkouksia EU-jäsenmaiden välisestä yhtenäisyydestä. Heikkouksia hyödynnetään erityisesti informatioulottuvuudessa, ja ne voivat liittyä myös rajaturvallisuuteen, kuten viisumihallintoon, maahantulon rajoituksiin, kansainvälisen suojelun myöntämiseen ja alueellisen koskemattomuuden valvontaan.

Ukrainan pitkittyvä sota sekä epävakaa ja jännittynyt tilanne EU:n itäisellä ulkorajalla asettavat vaatimuksia Rajavartiolaitoksen suorituskykyjen kattavalle kehittämiselle. Rajavartiolaitoksen on kyettävä ennakoimaan riskejä ja reagoimaan yllättäviin tapahtumiin. Venäjän vaikuttamiskeinojen skaala on laaja sisältäen moniulotteisia hybriditaktiikoita. Rajavartiolaitoksen varautumisessa korostuvat lähitulevaisuudessa rajaturvallisuuden ylläpidon lisäksi erityisesti alueellisen koskemattomuuden valvontaan ja -turvaamisen elementit.

Vuonna 2021 alkanut laittomien rajanylitysten kasvu EU:n ulkorajoilla rajanylityspaikkojen ulkopuolella on jatkunut vuonna 2022. Laittomien rajanylitysten määrä on korkein sitten vuoden 2016. Kasvua on eniten Länsi-Balkanin reitillä, erityisesti Unkarin ja Serbian rajalla, sekä keskisen ja itäisen Välimeren reiteillä. Laittoman maahantulon uhka EU:n eteläisessä naapurustossa säilyy lähivuosina korkeana. Keskeisin sitä hillitsevä tekijä on edelleen EU:n naapurimaiden omat toimet laittoman maahantulon estämiseksi. Pohjois-Afrikan rannikkovaltioista käytännössä kaikki ovat tähän mennessä pyrkineet estämään laittomia rajanylityksiä. Suurimmat epävarmuudet Välimeren alueella liittyvät lähitulevaisuudessa Turkin toimintaan.

Suomeen sisärajojen kautta suuntautuva laiton maahantulo on jatkunut kohonneella, koronajoihtuksia edeltäneellä tasolla. Sisärajojen laittoman maahantulon volyymin kuitenkin edelleen maltillinen. Vuonna 2022 uhkat ovat liittyneet erityisesti Ukrainan so-

dan aiheuttamaan pakolaisliikkeeseen sekä tilapäisen suojelun mekanisminväärinkäyttöön ei-ukrainalaisten kolmansien maiden kansalaisten toimesta. Lisäksi riskinä on haavoittuvassa asemassa oleviin pakolaisiin kohdistuva hyväksikäyttö ja siihen liittyvän järjestäytyneen rikollisuuden kasvu. Muussa sisärajojen kautta Suomeen suuntautuvassa laittomassa maahantulossa Ruotsista Suomeen suuntautuva reitti on ollut keskeisin. Länsi-Balkanin reitillä havaitulla kasvulla ei ole toistaiseksi ollut määrällisesti merkittävää vaikutusta Suomessa.

Laajamittaisen laittoman maahantulon käyttö poliittisen painostuksen välineenä EU:n ulkorajoilla on jatkunut, mutta vuotta 2021 maltillisemmassa mittakaavassa. Puolan, Latvian ja Liettuan rajaeste- ja infrastruktuurihankkeet Valko-Venäjän vastaisella rajalla vähentävät laittomia rajanylityksiä ja helpottavat niiden havaitsemista, mutta esteet eivät ole lopettaneet niitä kokonaan. Suomeen on saapunut yhteensä vain muutamia kymmeniä Valko-Venäjältä tulleita siirtolaisia, mutta Euroopan sisäinsekundääri-liike erittäin todennäköisesti jatkuu. Vuoden 2022 aikana jännittänyt tilanne EU:n itäisellä ulkorajalla on lisännyt tarvetta, ymmärrystä ja halua unionin ulkorajan ja rajaturvallisuuden vahvistamiselle. Myös Viro on rakentamassa raja-aitaa. Suomen tulevarajaeste on tärkeä työkalu rajavalvonnan tehostamiselle, häiriötilanteiden hallinnalle sekä riippuvuuden vähentämiselle Venäjältä. Esteen oletetaan ennalta ehkäisevän Suomenrajalle suuntautuvaa laitonta maahantuloa.

EU:n rajapolitiikkaan ja neliportaiseen maahanpääsyn valvontamalliin kohdistuu edelleen paineita ja haasteita, muun muassa siirtolaisuuden välineellistämisen uhkansekä Ukrainan sodan ja sen aiheuttaman pakolaisliikkeeseen johdosta. Koronapandemian aiheuttamat työntekijät sekä rajoitusten purkamisen myötä lisääntynyt matkustus- ja siirtolaispaine todennäköisesti lisäävät Eurooppaan kohdistuvaa laitonta maahantuloa vielä keskipitkälläkin aikavälillä. Pitkällä aikavälillä siirtolaisuutta aiheuttavien työntekijöitä vahvistavat ilmastonmuutos ja ympäristön tilan heikentyminen, alueelliset konfliktit, sosioekonomiset ja yhteiskunnalliset ongelmat sekä demografinen muutoslähtömaissa. Myös Suomessa on varauduttava laittoman maahantulon paineen kasvuun tulevina vuosina.

Yksi vastaus EU:n yhteisen rajapolitiikan haasteisiin on tietojärjestelmien kehitys. EES ja ETIAS-järjestelmien käyttöönotto on viivästynyt, mutta lähivuosina yhdenmetyrjaturvallisuusjärjestelmä ehkäisee aiempaa tehokkaammin unioniin kohdistuvia laittoman maahantulon ja muita uhkia.

Matkustusrajoituksista luopumisen myötä lentoliikenteen määrä on kasvussa globaalisti. Lapin lentokentillä ylitetään talvikaudella jo koronapandemiaa edeltäneet matkustajamäärät kiinalais- ja venäläisturistien puuttumisesta huolimatta. Helsinki-Vantaan lentoasemalla ulkorajaliikenteen kasvu on kansainvälisesti vertailtuna maltillisempaa johtuen Venäjän lentoliikenteen ja ilmatilan käytön keskeytyksestä. Lisäksi globaaliturvallisuuspoliittinen ja taloudellinen epävakaus voi heikentää lentoliikenteen palautumista. Lentomarkkinoiden toipuminen viime vuosien iskuista tulee kestämään vuosia, ja pysyvät muutokset matkustuskäyttäytymisessä ovat mahdollisia. Lentoliikenteen palautumisen hitaus rajoittaa samalla mahdollisuuksia hyödyntää ulkorajan lentoliikennettä laittomaan maahantuloon sekä laillisten maahantulotapojen väärinkäyttöön.

Itärajan liikenne on ollut muutoksessa koko vuoden 2022. Liikenne lisääntyi huomattavasti matkustusrajoituksista luopumisen jälkeen heinäkuussa, mutta kasvu taittui alkusyksyllä. Venäjän osittainen liikekannallepano syyskuussa lisäsi rajaliikennettä hetkellisesti huomattavasti. Suomen maahantulon rajoitukset venäläisille syyskuun lopussa kuitenkin laskivat liikenteen määrän koronarajoitusten aikaa vastaavalle vähäiselle tasolle. Lähitulevaisuudessa itärajan liikenne pysyy vähäisenä maahantulon ja viisumimyönnön rajoitusten jatkuessa. Lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä liikenteen kasvun erittäin todennäköisesti vain maltillista.

Ukrainan sodan vaikutukset pohjoisen Itämeren alusliikenteen määrään ja profiiliin ovat olleet maltillisia. NATO-alusten lisääntynyt läsnäolo, Suomen ja Ruotsin tuleva NATO-jäsenyys sekä alueen valtioiden merellisten suorituskykyjen kehittyminen vaikuttavat kuitenkin myös Venäjän läsnäolon ja merellisten resurssien vahvistumiseen Suomen läheisillä merialueilla. Pohjoisen Itämeren ja Suomenlahden asema jännitteisen suurvallapolitiikan näyttämönä voikin vahvistua lähivuosina. Myös Arktisen alueen merkitys niin sotilaallisessa ulottuvuudessa kuin taloudellisessa kamppailussa tulee erittäin todennäköisesti korostumaan aiempaa enemmän. Suomen ja Ruotsin NATO-jäsenyyksien myötä seitsemän kahdeksasta arktisesta valtiosta on NATO:n jäseniä. Vastavoiman liittoumalle Arktisella alueella antaa Venäjän lisäksi Kiina, jolla on lisääntyviä intressejä esimerkiksi merireitteihin, luonnonvaroihin sekä sotilaalliseen projisointiin.

Erityisesti pohjoisella Itämerellä lisääntyvillä jännitteillä voi olla suoria vaikutuksia Suomeen ja Rajavartiolaitokseen. Esimerkiksi osana hybridivaikuttamista merialueen kriittiseen infrastruktuuriin kohdistetuilla häiriöillä voi olla laajamittaisia kinyhteiskunnallisia vaikutuksia. Kriittisen infrastruktuurin valvonta ja turvaaminen on muodostumassa Rajavartiolaitoksen tärkeäksi merelliseksi tehtäväksi. Lisäksi erilaisten provokaatioiden lisääntyminen vilkkaasti liikennöidyllä merialueella lisää vakavien merionnettomuuksien riskiä. Suomenlahdella liikennöi runsaasti Venäjän pakotteiden ulkopuolisia janiitä kiertämään pyrkiviä kauppa-aluksia. Talvimerenkulun riskejä lisää se, että Itämeren alueelle kolmansista maista saapuvilla kauppa-aluksilla ei välttämättä ole kokemustalvimerenkulusta eivätkä ne ole rakennettu jääolosuhteisiin. Myös Suomen alueellisen koskemattomuuden loukkaukset merialueella voivat lisääntyä. Monenvälisen yhteistyön keskeytyminen Venäjän kanssa vaikeuttaa entisestään merellisten riskien hallintaa.

Sisäiset tekijät

Suunnittelukaudella lisätään henkilöstövoimavaroja tarkalla henkilöstösuunnittelulla siten, että Rajavartiolaitoksen tehtävät ja voimavarat ovat oikeasuhtaisia muuttuneen toimintaympäristön edellyttämällä tavalla. Voimavarojen vähenemiseen on kuitenkin varauduttava, ja samalla on turvattava Rajavartiolaitoksen strategisten hankkeiden tarvitsema henkilöstöresurssi. Eurooppalainen kehitys (Operatiivinen valmius, EES, ETIAS, EURMV) tulee edelleen vaikuttamaan henkilöstöresurssien kohdentamiseen ja EURMV muuttuu kiinteäksi osaksi Rajavartiolaitoksen päivittäistä toimintaa.

NATO-jäsenyyden vaikutukset tulevat ulottumaan Rajavartiolaitoksen henkilöstötoimialaan eri tavoin ja ne tulevat edellyttämään aktiivista osallistumista sekä yhteistyötä eri hallinnonalojen kanssa siten, että muutosta edellyttävät asiakokonaisuudet kyetään toimeenpanemaan Rajavartiolaitoksessa oikea aikaisesti tarvittavin resurssein.

Rajavartiolaitoksen päällystön riittävyys suunnittelukaudella on haastava ja edellyttää tarkkaa henkilöstösuunnittelua sekä päällystön työpanoksen turvaamista laakisääteisten tehtävien hoitamiseen.

Suunnittelukaudella toteutettavat strategiset hankkeet edellyttävät parastamahdollista eri alojen henkilöstön osaamista. Rekrytointi hyvistä osaajista työmarkkinoilla on kova ja edellyttää kilpailukykyä työehdoissa sekä työpaikan houkuttelevuudessa ja toimivaa rekrytointijärjestelmää.

Kilpailukyvyen säilyttäminen edellyttää työn tekotapojen ja osaamisen kehittämisen entistä monimuotoisempia ja joustavampia tapoja. Digitalisaation ja virtuaalisten oppimisympäristöjen hyödyntämisen työssä sekä osaamisen kehittämisessä tulee lisääntyä.

Vastuullisuuden, tasa-arvon, yhteydenvertaisuuden, avoimuuden ja saavutettavuuden vaatimusten on vahvistettava kaikessa Rajavartiolaitoksen toiminnassa.

Teknisellä toimialalla tavoitteena on tuottaa tuettaville hallintoyksiköille laadukkaat ja yhdenmukaiset peruspalvelut sekä toimeenpanna Rajavartiolaitoksen vaativat suorituskykyhankkeet sekä toimintakykyä parantavat muut hankinnat suunnitellusti. Uudet käyttöönotettavat suorituskyvyt sekä toimitilahankkeet tulevat kasvattamaan käyttö- ja ylläpitomenoja suunnittelukaudella, johon on varauduttava.

Rajavartiolaitoksen strategisten hankkeiden rahoitus on turvattu. Suorituskykyä kehitetään siihen tarkoitettulla rahoituksella vuosien 2022 – 2026 aikana. Voimavarojen suhteen keskeinen haaste on turvata riittävä rahoitus tilanteen edellyttämän operatiivisen toiminnan ja kehittyneen suorituskyvyn ylläpitämiseksi vuodesta 2024 eteenpäin. Rahoitusvaje kasvaa kustannustason nousun johdosta jo ainakin 23 miljoonaan euroon vuonna 2026. Valtiontalouden velkaantuminen voi aiheuttaa merkittäviä sopeuttamistoimia vuodesta 2024 eteenpäin myös Rajavartiolaitoksessa.

Uusi EU-rahastokausi käynnistyi vuonna 2022 ja ensimmäiset rahoitushakemukset on jätetty. Tavoitteena on hakea ulkopuolista rahoitusta etupainotteisesti, jotta koko Suomelle osoitettu rahoitusosuus saadaan sääntöjen mukaisesti käyttöön. Rahoituskauden loppupuolella erityisesti BMVI-rahaston merkitys on suuritoiminnan tason ja suorituskyvyn ylläpitämiseksi.

1.2 STRATEGISET LINJAUKSET JA TOIMENPITEET

Rajavartiolaitoksen tulossuunnitelma sekä toiminta- ja taloussuunnitelma (TS/TTS) toimeenpanee Rajavartiolaitoksen 2027 strategiaa ja Rajavartiolaitoksen päällikön toiminnan perusajatusta maaliskuulta 2022. Toimeenpanolla edistetään hallitusohjelman ja sisäministeriön konsernistrategian tavoitteita. TS/TTS:ssä suunnitellut toimenpiteet ovat linjassa kansallisen IBM-strategian kanssa sekä toteutuessaan poistavat haavoittuvuusarvioinnissa ja Schengen tarkastuksessa havaittuja puutteita ja heikkouksia.

TS/TTS:n toimeenpanolla edistetään Rajavartiolaitoksen henkilöstöstrategian, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman sekä vastuullisuussuunnitelman tavoitteita.

Rajavartiolaitoksen strategia päivitetään vuoden 2022 loppuun mennessä. TS/TTS:ssa huomioidaan päivityksessä esille nousseet keskeiset linjaukset.

Rajavartiolaitos valmistautuu tukemaan uuden hallitusohjelman laadintaa osana Sisäministeriötä. Keskeiset raja- ja meriturvallisuutta sekä kriisivalmiuttakoskevat tavoitteet asetetaan yhdenmukaisesti päivitettävän strategian kanssa.

Strategiset linjaukset konsernistrategian tavoitteisiin sitoen:

1. Turvallisuuden tunne on korkea kaikissa väestöryhmissä

Vahvistetaan Rajavartiolaitoksen suorituskykyä itärajalta, rajanylityspaikoilla ja merialueilla sekä osallistumista EURMV:n pysyvän joukon toimintaankasvattamalla henkilötyövuosikehys 3000:een vuoden 2024 kuluessa.

Ylläpidetään Rajavartiolaitoksen rikostorjuntakykyä, painopisteenä vakavaan laittomaan maahantuloon liittyvä rikollisuus ulkorajoilla. Kehitetään Rajavartiolaitosta koskevaa lainsäädäntöä ja tehtävissä tarvittavia toimivaltuuksia, painopisteenä rajavartio- ja valmiuslainsäädännön kehittäminen.

2. Ihmiset, ympäristö ja omaisuus ovat turvassa

Jatketaan maa- ja merirajan valvontajärjestelmän uudistamista. Rakennetaan itärajalle kiinteä esteaita valtiojohdon päätösten mukaisesti. Toteutetaan kahden vartiolaivan ja kahden uuden valvontalentokoneen hankinnat.

Toimeenpannaan Älykkäät rajat – hanke kaikilla rajanylityspaikoilla. Ylläpidetään rajanylityspaikkojen rakenteet nykyisellä tasolla ja laaditaan suunnitelma tarvittavista kehittämistoimenpiteistä tuleville vuosille.

Varmistetaan kyky turvallisuustehtäviin ja rannikkovartiostotoimintoihin merialueilla kehittämällä merellistä suorituskykyä, uusimalla aluskalustoasekäjatkamalla partioveneiden järjestelmäpäivitystä. Kehitetään edelleen kykyä johtaa ympäristöonnettomuuksien torjuntaa ja päästövalvontaa merialueella.

3. Kansallisen turvallisuuden uhat sekä vakavat häiriöt torjutaan

Vahvistetaan Rajavartiolaitoksen suorituskykyä kaikissa häiriö- ja poikkeustilanteissa, painopisteenä välineellistetyn laajamittaisen maahanmuuton torjunta ja alueellisen koskemattomuuden turvaaminen.

Kehitetään rajajoukkojen suorituskykyä sekä rajajoukkojen reserviläisten käytettävyyttä erilaisissa yhteiskunnan turvallisuutta uhkaavissa kriiseissä yhteistoiminnassa Puolustusvoimien kanssa. Harjoituksia ja kertausharjoituksialistetaan merkittävästi.

Hyödynnetään NATO -jäsenyyden tarjoamat uudet mahdollisuudet suorituskyvyn kehittämiseen sekä varmistetaan yhteinen tilannekuva ja Rajavartiolaitoksen kyky yhteistoimintaan NATO-joukkojen kanssa sotilaallisen maanpuolustuksen tehtävissä.

4. Maahanmuutolla rakennetaan kestävää Suomea

Ylläpidetään turvallinen ja sujuva rajanylity liikenne huomioiden turvallisuusympäristön muutokset ja ennalta ehkäistään ja torjutaan rajat ylittävää rikollisuutta ja ihmiskauppaa.

Hyvinvoiva, ammattitaitoinen ja sitoutunut henkilöstö mahdollistaa strategian toimeenpanon.

Toimeenpannaan Rajavartiolaitoksen henkilöstöstrategia. Edistetään ennakoivalla työkykyjohtamisella henkilöstön työkykyä ja työyhteisön työhyvinvointia luomalla edellytykset sujuvaan työhön, reagoidaan poikkeamiin riittävän ajoissa ja tuetaan työkyvyn palautumista sen heiketessä. Kehitetään Rajavartiolaitoksen kaikkien toimijoiden osaamista ennakoivassa henkilöstötyökyvyn ylläpitämisessä yksilöllisyys ja yhteisöllisyys sekä teknologian tarjoamat mahdollisuudet huomioiden. Tehostetaan henkilöstön fyysisen kunnon ylläpitämistä toimintakykyä tukevien toimenpiteiden ja seurannan avulla.

Edistetään strategisten tavoitteiden saavuttamista rakentamalla toimiva elinikäisen oppimisen ympäristö, jolla vahvistetaan henkilöstön osaamista ja ammattitaidon kehittymistä jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Vanhentuneet toimitilat peruskorjataan. Kehitetään edelleen muuttuviintarpeisiin mukautuvia ja kustannustehokkaita toimitilaratkaisuja.

Kehitetään henkilöstöpoliittista ja toiminnallista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä RVL:ssä päivittämällä niitä koskeva suunnitelma, kehittämällä koulutusta ja seurantaa sekä otetaan käyttöön mittaristo toiminnallisen yhdenvertaisuuden toteutumisen arviointiin RVL:n operatiivisessa työssä ja asiakaskohtaamisissa.

Aktiivinen EU- ja kansainvälinen toiminta sekä yhteistyö vahvistavat strategisten tavoitteiden saavuttamista.

Edistetään EU:n yhdenmuetä rajaturvallisuutta ja merellistä turvallisuutta, osallistutaan aktiivisesti eurooppalaisen raja- ja merivartioston operaatioihin sekä luodaan edellytykset käyttää eurooppalaisen raja- ja merivartioston pysyvää joukkoa Suomessa. Vaikutetaan yhdenmukaisen ja tehokkaan ulkorajavalvonnan kehittämiseen EU:ssa. Edistetään lainsäädännön, yhteisten toimintamallien ja tekniikan kehittämistä sekä nopeaa käyttöönottoa.

Kehitetään suoraa kahdenvälistä operatiivista yhteistyötä valittujen maiden kanssa.

2. YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET

2.1 RAJAVARTIOLAITOKSEN YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS JA TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

Rajavartiolaitoksen yhteiskunnallisina vaikuttavuustavoitteina ovat rajaturvallisuus, turvallisuus merialueilla sekä alueellinen koskemattomuus ja puolustusvalmius. Tehtävät hoidetaan kustannustehokkaasti maalla, merellä ja ilmassa kaikissa luonnon oloissa sekä kaikissa yhteiskunnan häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

2.2 RAJATURVALLISUUS

Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite

Estetään valtakunnanrajan ja ulkorajan ylittämistä annettujen säännösten rikominen ja rajat ylittävistä henkilöliikenteestä yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle aiheutuvat uhkat. Torjutaan rajat ylittävää rikollisuutta sekä varmistetaan rajanylitysten turvallisuus.

Tulostavoitteet

Rajojen valvonnalla luotava tilannekuva mahdollistaa resurssien tehokkaankäytön. Luvattomat rajanylitykset ja muu laiton toiminta paljastetaan ja luvattomat rajanylittäjät otetaan kiinni. Rajaturvallisuutta uhkaavat tilanteet hallitaan kaikissa oloissa maalla ja merellä.

Valmistellaan ja toimeenpannaan Suomen ulkorajavalvontaa koskeva Schengen-arviointi.

Kaikki Schengen alueen ulkorajan ylittävät henkilöt tarkastetaan. Schengenalueen sisärajoilla ylläpidetään valmius rajavalvonnan väliaikaiseen palauttamiseen. Maahantulo ja maastalähtö vastoin säädettyä järjestystä paljastetaan.

Rajanylitysliikenne on turvallista ja sujuvaa.

Kahden- ja monenvälisellä yhteistyöllä ehkäistään rajaan liittyvien säännösten rikkomuksia ja ylläpidetään hyvää rajajärjestystä.

Rajaseudun ja saariston ihmiset ja sidosryhmät kokevat Rajavartiolaitoksen toiminnan lisäävän turvallisuutta. Rajavartiolaitos on tavoitettavissa. Rajavartiolaitos antaa viranomaisapua hädässä olevien ihmisten auttamiseksi ja muille kuuluvien tehtävien hoitamiseksi.

Toiminta-ajatus

Rajavartiolaitos nostaa rajojen valvonnan tasoa ja valmiutta häiriötilanteisiin puuttumiseksi. Rajojen valvonnalla tuotetaan kattava ja ajantasainen tilannekuva ma-

ja merirajoilta, paljastetaan rajajärjestystä ja rajaturvallisuutta uhkaavat ilmiöt ja tapahtumat sekä vaikutetaan niihin uhkan poistamiseksi, riskin pienentämiseksi ja jatkotoimenpiteiden turvaamiseksi.

Toteutetaan rajatarkastukset ja niiden edellyttämät jatkotoimenpiteet ammattitaitoisesti normien mukaisesti ja ihmisoikeuksia kunnioittaen. Ylläpidetään ja kehitetään rajanylityspaikkojen rakenteita ja tarkastusvälineitä toimintaympäristön vaatimusten mukaisesti.

Kansainvälisellä toiminnalla, erityisesti Venäjän rajavartiopalvelun kanssa tehtävällä yhteistyöllä tuetaan rajajärjestyksen ylläpitämistä. Osallistumalla aktiivisesti Euroopan raja- ja merivartioviraston eli Frontexin toimintaan, autetaan Schengenin ulkorajojen tehokasta toimintaa ja luodaan edellytykset eurooppalaisen rajaturvallisuusavun saamiselle.

Rajavartiolaitos ylläpitää riskianalyysiä vastaavan johtamis- ja toimintavalmiuden sekä valmiuden rajavalvonnan väliaikaiseen palauttamiseen sisärajoille. Rajavartiolaitoksen kykyä laajamittaisen ja välineellistetyn maahantulon hallintaannostetaan nopeasti. Rajaturvallisuuden ylläpitoon käytettävillä resursseilla suoritetaan myös muita Rajavartiolaitokselle säädettyjä tehtäviä sekä tuetaan muita viranomaisia.

Toimenpiteet ja suunnitteluperusteet

Rajojen valvonta

Rajojen valvonnan kehittämisen päämääränä on, että rajojen valvonnan suorituskyky mahdollistaa vuonna 2030 yhteisen tilanneymmärryksen luomisen nykyistä kattavammalta alueelta ja Rajavartiolaitos kykenee kaikissa oloissa hallitsemaan rajaturvallisuutta uhkaavat tilanteet. Tavoitetilassa Rajavartiolaitoksella on rajojen valvonnan operatiivisen konseptin mukainen rajojen valvonnan suorituskyky. Suorituskyvyn kehittäminen toteutetaan FINSUR -kehittämisohjelman avulla.

Rajojen valvonnan taktiikka, valvonta-, tiedustelu-, viesti- ja johtamisjärjestelmät sekä suoja ja tulivoima modernisoidaan. Rajojen valvonnan henkilöstömäärää kasvatetaan. Henkilöstö perus- ja täydennyskoulutetaan muuttuvien vaatimusten mukaisesti. Valvonnan liikkuvuutta, syvyyttä ja ajallista kattavuutta kasvatetaan. Analyysikyvyn kehittämisellä parannetaan valvonnan kohdentumista ja vaikuttamisen täsmällisyyttä. Itärajalle rakennetaan esteitajärjestelmä ja radioteknisen valvonnan suorituskyky. Partioille rakennetaan kyky toimia vaativassa tilanteessa ensipartiona pimeällä. Yksiköiden ja partioiden CBRN-suojaa kehitetään. Koiratoiminnan kehittämisessä huomioidaan rajainfrastruktuurin ja taktiikan kehittyminen, joukkojenhallintakyvyn rakentaminen sekä kansainvälisten tehtävien ja pedagogisen osaamisen kehittyminen. Rajakoirien suojavälineistön kehittäminen käynnistetään suunnittelukauden aikana.

Rajavartiolaitoksen kykyä laajamittaisen ja välineellistetyn maahantulon hallintaan kehitetään yhdessä muiden viranomaisten kanssa. Rajavartiolaitokselle rakennetaan kyky maahantulon rajoittamiseen ja joukkojenhallintaan. Rajojen valvonnan suorituskyky ylläpidetään yhteensopivana puolustusjärjestelmän kanssa.

Kansainvälistä yhteistoimintakykyä kehitetään yhteisen suunnittelun, operaatioiden ja harjoitusten avulla. Rajavartiolaitos järjestää suunnittelukauden aikanayhteisiä rajaturvallisuusharjoituksia Euroopan raja- ja merivartioviraston kanssa.

Rajojen valvonnan toimivaltuuksien kehittämisen painopiste on rajavarti- ja valmiuslainsäädännön kehittämisessä. Tavoitetilassa toimivaltuudet mahdollistavat rajojen valvonnan operatiivisen konseptin mukaisen suorituskyvyn käytön uhkaa vastaavasti kaikissa oloissa.

Rajavartiolaitoksen lentotoimintaa kehitetään Rajavartiolaitoksen lentotoimintakonseptin mukaisesti osana ydintehtävien suorituskyvyn kehittämistä. Valvontalentoimintaa, erityislentoimintaa ja poikkeusolojen toiminta kehitetään kokonaisvaltaisesti. Valvontalentokoneiden korvaamishanke (MVX) sovitetaan yhteen lentotoimintakonseptin kanssa. DO-kaluston suorituskyky ylläpidetään kustannustehokkaasti MVX:n käyttöönottoon asti. Suunnittelukaudella laaditaan selvityseripelastushelikopterien korvaamisesta tai linkaaren jatkamisesta 2030-luvulla. Kevyiden helikopterien korvaamista koskeva tutkimus- ja selvitystyö käynnistetään suunnittelukaudella. Tukikohtaverkoston sopivuus käyttötarkoitukseen arvioidaan.

Partioiden I1-2 luokan miehittämättömien ilma-alusten käyttöä kehitetään ja vartiolaivojen I2 luokan miehittämättömät ilma-alukset otetaan operatiiviseen käyttöön. Euroopan unionin virastojen miehittämättömien ilma-alusjärjestelmäpalveluiden käyttöä jatketaan yhteistoiminnassa lähivaltioiden kanssa. Rajavartiolaitoksen omien raskaiden miehittämättömien ilma-alusten hankintaan tähtäävän hankkeen käynnistämiseen varaudutaan suunnittelukauden lopussa. Rajavartiolaitokseen rakennetaan miehittämättömien ilma-alusten paljastamis- ja torjuntakyky suunnittelukauden aikana. Ilmatilarakennetta ja sen käyttöä pyritään kehittämään huomioiden Rajavartiolaitoksen lento- ja lennätys- ja vastatoiminnan tarpeet.

Valmiusjoukkueiden suorituskykyä ylläpidetään ja kehitetään laaditun erillissuunnitelman mukaisesti.

Tilannekuvan kehittäminen

Rajavartiolaitoksen tiedusteluhanke siirtyy operatiiviseen käyttöön 2023 alkaen erillisin määräyksin ja käskyin.

Hallintoyksikköjen tiedusteluhenkilöstön määrä ja laatu saatetaan tehtäviä ja tarpeita vastaavalle tasolle 2023 alkaen. Em. tarkoituksessa hallintoyksiköt on jaettu neljään henkilöstön kehittämisen tärkeysluokkaan 1) SLMV ja K-SR (painopiste), 2) LSMV ja LR (tärkeät), 3) P-KR ja KR (kehitettävät) ja 4) VLLV ja RMVK (tukevat). Suunnitteluperusteena organisaattiorakenteen, organisoimisen ja henkilöstön osaltavartiostoissa on raja- tai meritoimiston päällikön alaisena työskentelevä tiedusteluorganisaatio, jota johtaa toimistopäällikön suoranaisten alaisena työskentelevä hallintoyksikön tiedustelutoimintaa johtamaan nimetty riittävän kokenut päällystykseen kuuluva henkilö, apunaan nimetty sijainen ja hallintoyksikön tarpeen edellyttämä määrä tiedustelutyötä tekeviä henkilöitä alla olevin hallintoyksikkökohtaisin tarkennuksin.

Tiedustelun tehtävistä, prosesseista ja käytännön työskentelystä määrätään rajavartiolaitoksen tiedustelua koskevalla pysyväisasiakirjalla ja ohjeella 2023 alkaen.

EuRMV 2.0 asetuksen ja EUROSUR – toimeenpanoasetuksen vaatimukset toimeenpannaan Frontex:n määrittämän aikataulun mukaisesti sekä teknisesti että NCC-toimintojen osalta. Toimeenpanoa ohjataan RVLE:n toimenpitein.

Rajatarkastukset

Rajatarkastuksissa otetaan käyttöön Euroopan rajanylitystietojärjestelmää (EES), matkustustieto- matkustuslupajärjestelmää (ETIAS) sekä tietojärjestelmien yhteentoimivuutta koskevien (IO) asetusten edellyttämät toiminnot vuosien 2023-24 aikana. Rajatarkastukset toteutetaan näiden uusien vaatimusten mukaisesti. Vuonna 2023 viimeistellään käyttöönoton edellyttämien päivitetyn ja uuden tekniikan asennukset sekä henkilöstön koulutus uuden normiston ja tekniikan edellyttämällä tavalla.

Rajatarkastuksia kehitetään suunnittelukaudella uuden lainsäädännön (Älykkäät rajat, tietojärjestelmien yhteentoimivuus, ESMW) ja teknologian tarjoamat mahdollisuudet hyödyntäen. Keskeisinä vaatimuksina kustannustehokkuus ja yhteiskunnan vaikuttavuustavoitteet. Tavoitteena on vuosikymmenen puolivälistäalkaen vähentää tarkastustoiminnan työvoimavaltaisuutta muun muassa automatisoimalla rajatarkastuksia eri liikennemuodoissa ja tehostamalla rajanylittäjästäsaatavien tietojen käyttöä. Kehitystyössä seurataan aktiivisesti toimialan teknologiakemitystä ja uusia innovaatioita.

Säännöllisen rajanylittäjänstatuksella ja Entry-Exit -järjestelmän myötä käyttöön otettavalla kansallisella helpottamisohjelmalla luodaan edellytykset keventää ja nopeuttaa säännöllisesti rajan ylittävien rajatarkastuksia.

Rajanylityspaikkainfrastruktuuria kehitetään 2030-luvun toimintaympäristön henkilö- ja tavaraliikenteen tarpeisiin, valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma huomioiden.

Rikostorjunta

Rikostorjunnan resursseja suunnataan rikosten ennalta estämiseen ja rikostiedusteluun. Rikostorjunnan suorituskykyjen kehittämisen painopisteenä on etenkin tiedonhankinta tietoverkkoympäristöissä. Kehityshankkeet sekä tarvittava koulutus toimeenpannaan tiiviissä yhteistoiminnassa muiden PTR-viranomaisten kanssa.

Kehitetään maltillisesti Rajavartiolaitoksen tietolähdetoimintaa Rajavartiolaitoksen esikunnan johtamana siten, että useammat hallintoyksiköt ja toimialat kykenisivät hyödyntämään tietolähdetoiminnalla hankittua tiedustelutietoa.

Seurataan ja arvioidaan uudistetun PTR-viranomaisten rikostiedustelu- ja analyysirakenteen toimivuutta sekä sen hyödyntämistä Rajavartiolaitoksen rikostorjunnassa.

Parannetaan Rajavartiolaitoksen kykyä torjua ihmiskauppaa kehittämällä lainsäädäntöä sekä laitoksen kykyä tunnistaa ja paljastaa ihmiskaupparikollisuutta valtioneuvoston ihmiskaupan vastaisen toimintaohjelman mukaisesti.

PATJA:n korvaava esitutkintajärjestelmä VITJA otetaan hankesuunnitelman mukaisesti operatiiviseen käyttöön vuoden 2024 alussa. VITJA-kokonaisuus sisältää sekä tiedonhankinnan että rikostutkinnan hallinnan kokonaisuudet. VITJA-kokonaisuus tulee olemaan perusta Rajavartiolaitoksen rikostorjunnan tilannekuvalle.

Seurataan aktiivisesti Europolin kehitystä ja sieltä saatavissa olevien palveluiden hyödyntämismahdollisuuksia Rajavartiolaitoksen rikostorjunnassa.

PTR-yhteistoimintasopimuksen muutokset

Rajavartiolaitos osallistuu 2023 voimaan tulevan PTR-yhteistoimintasopimuksen mukaisesti rikostiedustelurakenteisiin pääpiirtein nykyisen tasoisilla resursseilla. Rakenteita selkeytetään ja Rajavartiolaitoksen päätoiminen osallistuminen keskittyy PTR-keskukseen ja PTR-matkustajatietokeskukseen. SLMV vastaa erillisenä Rajavartiolaitoksen toteuttamana toimintana kansallisen ETIAS-yksikön perustamisesta ml. ennakkotarkastustoiminnat lento-, laiva- ja rautaliikenteessä. SLMV huolehtii riittävästä yhteistyöstä PTR-matkustajatietokeskuksen ja tullin ennakkotarkastustoimintojen kanssa. PTR-rakenteeseen liittyvät henkilöstömuutokset toimeenpannaan 2023 alkaen erillisin käskyin.

Kansainväliset tehtävät ja operaatiot

Kansainvälisen yhteistyön painopisteenä on osallistuminen Euroopan raja-jamerviartiostoviraston eli Frontexin toimintaan. Kahdenvälinen yhteistyö Venäjän rajavartiopalvelun kanssa ylläpidetään tasolla, joka vastaa Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittisia linjauksia. Muu kahdenvälisen yhteistyö pyritään palauttamaan koronapandemiaa edeltäneelle tasolle. Lisäksi jatketaan tiivistä yhteistyötä naapurimaiden ja erityisesti EU:n pohjoisten maaukorajavaltioiden kesken.

Rajavartiolaitos osallistuu NATO-yhteistyöhön sekä sisäministeriön alaisen virastonä että osana puolustusjärjestelmää. NATO-yhteistyön sisältö tarkentuu suunnittelukauden aikana. Liittoutumisen vaikutukset ovat laaja-alaisia ja poikkiallisia. Rajavartiolaitoksen rooli osana puolustusjärjestelmää tuodaan esille NATO:n lähettämissä kyselyissä sekä tarkastusdelegaatioiden tarkastusmatkojen yhteydessä. Näkökulma on rajajoukkojen roolin esille tuominen ja mitä lisäarvoa rajajoukkojen toiminta tuo puolustusjärjestelmälle sekä liittoumalle.

Merellisessä kansainvälisessä yhteisössä painopisteenä on yhteistyö EU-virastojen, erityisesti Frontexin ja EMSA:n kanssa sekä Itämeren ja Arktisen alueen rannikkovartiostoyhteistyö.

Rajavartiolaitos osallistuu eurooppalaisen raja- ja merivartioston pysyvään joukkoon eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetun asetuksen (2019/1896) ja sisäministeriön Rajavartiolaitokselle rajavartiolain 15 b §:n nojalla päättämässä osallistumisvelvoitteen mukaan. Rajavartiolaitos varautuu vastaamaan vuosien 2023–2025 osalta kokonaisuudessaan luokan 2 velvoitteista ja muiden sidosryhmien kanssa sovitaan osallistumisesta luokan 3 profiileihin. Vuoteen 2027 asti ulottuvan osallistumisen osalta asiaa tarkastellaan suunnittelukauden aikana. Suomella on velvoite lähettää tarvittaessa 30 henkeä nopeisiin rajainterventio-operaatioihin. Kansallisesta velvoitteesta huolehtii Rajavartiolaitos, jonka koko henkilöstöön tarvittaessa käytettävissä velvoitteen täyttämiseen.

Vuonna 2023 Rajavartiolaitos säilyttää edellisen vuoden tason joukon pitkäaikaisesti lähettävän henkilöstöryhmän luokan 2 tehtäviin. Vuoden 2024 velvoitelisäyksen edellyttämä rekrytointi toteutetaan Rajavartiolaitoksessa vuoden 2023 kesäkuun loppuun mennessä.

Rajavartiolaitos varautuu isännöimään pysyvän joukon yksittäisiä henkilöitä taira-javartijaryhmiä Focal Point -verkostoon liitetyillä rajanylityspaikoilla itärajallasekä Helsinki-Vantaan ja Rovaniemen lentoasemalla Frontexin kanssa sovitulla tavalla.

Suomen on muiden jäsenvaltioiden tavoin osallistuttava EuRMV asetuksen 64 artiklan kalustoreserviin. Osallistuminen ja kaluston lähettäminen yksittäisiin operaatioihin suunnitellaan viraston ja jäsenvaltioiden välisten vuotuisten kahdenvälisen neuvottelujen ja sopimusten perusteella.

Rajavartiolaitoksen yhdyshenkilötoiminnan yleiset periaatteet pidetään ennallaan vuonna 2023.

Panokset ja tehokkuus

Rajojen valvonnan henkilöstömäärää kasvatetaan. Rajojen valvonnan ajallinen kattavuus sekä johtamis- ja toimintavalmiuden riskiperusteinen säätely turvataan. Laajamittaisen maahantulon hallinnan harjoitusten aiheuttamiin harjoituskustannuksiin on varauduttava vuonna 2023.

2.3 MERITURVALLISUUS

Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite

Rajavartiolaitos on Suomen johtava rannikkovartiostotoimintojen toteuttaja. Rannikkovartiostotoiminnot ovat eurooppalainen laaja-alainen käsite, joka sisältää rajojenvalvonnan merialueella, meripelastuksen, meriympäristön suojelun, yleisen lainvalvonnan merellä, meriturvallisuuden, kalastuksen valvonnan, tullivalvonnan sekä merenkulun turvatoimet.

Suomen meripelastusjärjestelmä on luotettava. Rajavartiolaitoksen johtamis- ja toimintavalmius merellisiin monialaonnettomuuksiin on välitön. Rajavartiolaitos vastaa ympäristövahinkojen torjunnasta Suomen talousvyöhykkeellä ja aluevesillä aavalla selällä sekä edistää merellisen ympäristön suojelua.

Tulostavoitteet

Rajavartiolaitoksessa on jatkuva johtamis-, viestitys- ja suoritusvalmius meripelastustoimen etsintä- ja pelastustehtäviin sekä avomerellä tapahtuvien ympäristövahinkojen torjuntatehtäviin.

Kaikkiin merellä tapahtuviin hätätilanteisiin kyetään osoittamaan apua. Muiden meripelastustoimeen osallistuvien toimijoiden voimavarat hyödynnetään. Meripelastuksen osaaminen varmistetaan harjoittelulla, koulutuksella, katselmoineilla ja tarkastuksilla.

Rajavartiolaitoksen merellinen toiminta ja merenkulku toteutetaan turvallisesti ja tehokkaasti. Rajavartiolaitoksen meriturvallisuusjärjestelmällä edistetään Rajavartiolaitoksen vesikulkuneuvojen turvallista käyttöä ja täytetään työturvallisuuslaissa säädettyjä velvollisuuksia.

Merellinen ympäristön valvonta sekä ympäristöriskosten selvittäminen ja tutkinta ennalta ehkäisevät tehokkaasti merellisen ympäristön saastumista. Valmius avomerellä tapahtuvaan ympäristöonnettomuuksien torjuntaan on hyvä.

Toiminta-ajatus

Yhteiskunnallisen vaikuttavuustavoitteen saavuttamiseksi Rajavartiolaitos toimii aktiivisesti kansainvälisten toimijoiden, kuten kansainvälisen merenkulkujärjestö IMO:n, Itämeren suojelukomissio HELCOM:n ja EU:n erillisvirastojen, erityisesti Frontexin ja EMSA:n kanssa sekä osallistuu kansainvälisissä sopimuksissa sovitun yhteistoiminnan ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Rajavartiolaitoshuolehtiivuonna 2023 Pohjoismaiden välisen Kööpenhaminan sopimuksen sihteeristövelvoitteistaan.

Rajavartiolaitoksella on välitön johtamisvalmius meripelastus-, merialueen ympäristövahinkojen torjunta- sekä muihin merellisiin tehtäviin. Merellisissä yksiköissä ylläpidetään toimintavalmius kaikkiin Rajavartiolaitoksen merellisiin tehtäviin. Ilma-aluskalustolla kyetään valvomaan merialue kattavasti ja suorittamaan kiireellisiä pelastus- sekä etsintätehtäviä merialueella. Suunnittelukauden lopulla otetaan operatiiviseen käyttöön kaksi uutta Turva-luokan vartiolaivaa. Alusten tuomasuorituskyvyn kasvu huomioidaan meripelastustoimen sekä ympäristövahinkojen torjunnan valmiussuunnittelussa ja harjoittelussa.

Rajavartiolaitoksen meriturvallisuusjärjestelmällä edistetään Rajavartiolaitoksen vesikulkuneuvojen turvallista käyttöä kaikissa olosuhteissa. Rajavartiolaitoksen meriturvallisuusjärjestelmä sekä työ- ja palvelusturvallisuus Rajavartiolaitoksessa tukevat toisiaan.

Toimenpiteet ja suunnitteluperusteet

Meriturvallisuusjärjestelmä

Rajavartiolaitoksen meriturvallisuusjärjestelmän keskeisin tavoite on tukeaturvalista merenkulkua Rajavartiolaitoksessa. Rajavartiolaitoksen meriturvallisuusjärjestelmän kehittämistä jatketaan suunnittelukaudella. Tässä työssä hyödynnetään vuoden 2022 aikana aloitettujen toiminnallisten tarkastusten aikana tehtyjä havaintoja. Meriturvallisuusjärjestelmän tunnettuutta lisätään entisestään sekä Rajavartiolaitoksen sisällä että ulospäin.

Meriturvallisuusjärjestelmäkokonaisuutta kehitetään ja meriturvallisuuskokonaisuuteen kuuluvien pysyvää määräysten ajantasaisuus varmistetaan. Tässä yhteydessä tarkennetaan meriturvallisuuden ja työturvallisuuden välistä yhteyttä. Osana meriturvallisuusjärjestelmää tarkastellaan VL2025-luokan vartiolaivojen ja RV20-luokan rannikkovartioveneiden minimi pätevyys- ja henkilöstövaatimukset. Tursas-luokan vartiolaivojen tekninen toimivuus varmistetaan turvallisen käytettävyyden takaamiseksi. Tursas-luokan aluksiin tehdään riittävät huollot ja korjaukset siten, että alusten käyttöä on mahdollista jatkaa VL2025-luokan valmistumiseen asti. Rajavartiostojen vesillä liikkumisen turvallisuutta ja kykyä kehitetään edelleen kaluston, varustuksen ja osaamisen parantamisen kautta.

Vuonna 2022 käynnistettyjä meriturvallisuusjärjestelmän piirissä tehtäviä toiminnallisia tarkastuksia jatketaan ja järjestelmään kuuluvaa laadunvalvontaelementtiä kehitetään edelleen. Tarkastusten aikana tehdyt havainnot dokumentoidaan jäsäisen tiedonvälityksen kehittämistä jatketaan Rajavartiolaitoksen meriturvallisuuskulttuurin edelleen kehittämiseksi. Meriturvallisuusjärjestelmän kehittämässä huomioidaan erityisesti järjestelmän toimivuudesta ja ajantasaisuudesta saatut kokemukset, koulutuksen vastaavuus työelämän tarpeisiin, sisäisen tarkastustoiminnan tulokset sekä raportoinnin kehittäminen tietoisuuden lisäämiseksi.

Meripelastus

Rajavartiolaitos on johtava meripelastusviranomainen. Yhteistyö meripelastustoimeen osallistuvien toimijoiden kanssa on tiivistä ja sitä edistetään sekä kehitetään edelleen. Päivitetty MoMeVa (Monialaisiin merionnettomuuksiin varautumisen yhteistoiminta-suunnitelma) huomioidaan merivartiostojen alueellisissa suunnitelmissa ja harjoitustoiminnassa sekä Raja- ja merivartiokoulun opetuksessa.

Meripelastuksen ja ympäristövahinkojen pelastustoiminnan koulutusta toteutetaan vuonna 2022 päivitettyjen vaatimusten mukaisesti.

Suunnittelukauden harjoitustoiminnassa ja koulutuksessa tulee huomioida erityisesti monialaonnettomuuden eri osa-alueet sekä meripelastuksen johtaminen (ml. johtamisjärjestelmäkokonaisuus ja käytännön toimet) poikkeusoloissa. Merivartiostojen tulee harjoitella säännöllisesti toisen merivartioston tukemista erityisesti johtamisen osalta.

Meripelastuksen tietojärjestelmää kehitetään vuonna 2022 saatujen kokemusten perusteella ja järjestelmän käyttö huomioidaan Raja- ja merivartiokoulun opetuksessa sekä merivartiostojen harjoitustoiminnassa. Meripelastuksen tietojärjestelmän kehittämisen painopisteenä on todennettujen puutteiden korjaaminen. KEJO- ja ERICA-järjestelmäliitosten aikataulu tarkentuu myöhemmin. Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan kustannustehokas meripelastuksen tietojärjestelmän ja POKE:n välinen tietojenvaihto KEJO rajapinnan määrittelyä hyödyntäen. Lisäksi tulee huomioida, että meripelastuksen tietojärjestelmän kenttä-päätejärjestelmät sekä ACO-mobiilisovellus vaativat lisärahoitusta. ACO (web)-työkalu pyritään ottamaan operatiiviseen käyttöön vuoden 2023 aikana yhteistyössä Fintraffic ANS:n kanssa.

Osana VIRVE 2:n käyttöönottoa seurataan ja pyritään varmistamaan Suomen meripelastusvastuualueen kattava kuuluvuus ja käytettävyys. VIRVE 1 on käytössä mähnetkisten tietojen mukaan vuoden 2025 loppuun asti.

Rajavartiolaitoksen läsnäolo saariston harvaan asutulla alueella turvataan kaikkina vuoden aikoina. Samalla ylläpidetään Rajavartiolaitoksen vastetta hätätilanteissa. Raskaiden ilmatyynyalusten sijoituspaikat ja lukumäärä päätetään riskiarvioon ja tehtyyn tarkasteluun perustuen.

Ilma-alusten tukikohtien ja tukeutumispaiikkojen sijoittelua tarkastellaan suunnittelukauden aikana erityisesti Pohjanlahden alueella.

Suunnittelukaudella kehitetään miehittämättömien ilma-aluksien käyttöperiaatteita meripelastustoimen tehtävissä sekä ympäristövahinkojen pelastustoiminnassa.

Suunnittelukaudella kehitetään valmiutta ihmishenkien pelastustehtäviin merialueella kemikaaliuhan alla.

Ympäristövahinkojen torjunta

Rajavartiolaitos vastaa ympäristöonnettomuuksien torjunnan operatiivisesta johtamisesta Suomen talousvyöhykkeellä ja aluevesillä aavoilla selillä. Vuoden 2023 aikana jatketaan ympäristövahinkojen torjuntaa koskevien valmiuksien jatoimenpiteiden kehittämistä, mukaan lukien teknillisen osaston johdolla toteutettavavartiolaivojen jääolosuhteisiin soveltuvan öljyntorjuntakaluston hankinta. Yhteistyö pelastustoimen ja muiden toimintaan osallistuvien toimijoiden kanssa on tiivistä ja sitä edistetään ja kehitetään. Myös kansainvälisten toimijoiden kanssa jatketaan tiivistä yhteistyötä. Yhteistyössä huomioidaan erityisesti Virossa tapahtuva YVT-johtovastuun siirto Poliisi- ja rajavartiostolta merivoimille.

Huomioidaan Rajavartiolaitoksen johdolla päivitettävän uuden ympäristövahinkojen torjunnan kansallisen strategian 2035 vaatimukset osana Rajavartiolaitoksen ympäristövahinkojen torjuntasuorituskyvyn kehittämistä. Seurataan aktiivisesti ja osallistutaan mahdollisuuksien mukaan meriliikenteessä käytettävien uusien polttoaineiden tutkimus- ja kaluston kehitystyöhön. Selvitetään oman YVT-kaluston toimivuutta erityyppisissä öljyvahinkotilanteissa hyödyntäen esimerkiksi Kotkassa sijaitsevaa testausallasta.

Suunnittelukaudella käynnistyy Itämeren maiden yhteinen ympäristövahinkojen torjunnan riskikartoitus. Osallistutaan hankkeen valmisteluun ja toteuttamiseen.

Kehitetään merellisessä toimintaympäristössä tapahtuvaa kemikaalien ja vaarallisten aineiden torjuntatoimien edellyttämää suorituskykyä.

Jatketaan MERT-tietojärjestelmän kehittämistä yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa hankkeen ohjausryhmän tekemien päätösten mukaisesti. Tavoite on, että hankintasopimuksen mukaiset toiminnallisuudet ovat käytössä vuoden 2023 loppuun mennessä. Lakiin henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa tehdään tarvittavat muutokset pelastus- ja ympäristöviranomaisten tallennusoikeuksien saamiseksi järjestelmään.

Marraskuussa 2023 järjestetään johtamisharjoitus, jonka tavoite on pitkäkestoisen toiminnan harjoittelu alusonnettomuudessa.

Suunnittelukaudella varaudutaan Rajavartiolaitoksen roolin vahvistamiseen aluksista ilmaan päästettävien rikkipäästöjen valvonnassa merenkulun ympäristönsuojelulain päivityksen yhteydessä sekä osallistutaan alusliikennepalvelulain päivittämiseen suojapaikkaprosessin vastuiden ja toimijoiden tehtävien selkeyttämiseksi.

YVT-kaluston varastoinnin kehittämistä jatketaan huomioiden erityisesti varastoinnin kehitystarpeet sekä kaluston liikuteltavuus onnettomuustilanteissa. Palvelukonsepti otetaan käyttöön Loviisan, Lappohjan (Hankoniemi), Porin ja Kalajoenvarastoilla. Lisäksi erikseen nimetyille merivartioasemille hankittavan ympäristövahinkojen torjunnan ensilähtövalmiutta testataan harjoituksissa ja tarvittaessa täydennetään lisähankinnoilla.

Vedenalaistoiminnot

Vedenalaistoiminnan suorituskykyvaatimukset ja tavoitteet on kirjattu vuonna 2022 päivitettyyn RVLPAK C.23:een. Kuvatut vaatimukset täyttyvät nykyjärjestelmillä ja -koulutuksella, tavoitteiden osalta jatketaan pitkäjänteistä kehittämistyötä.

Sukeltajien määrä palautetaan tavoitetasolle viimeistään VL2025-hankkeen valmistumiseen mennessä. Viime vuosien uusille sukeltajille koulutetaan Rajavartiolaitoksen omat erikoiskurssit, kuten vedenalainen rikospaikka- ja onnettomuustutkinta sekä vedenalaiset alustarkastukset.

Märkäkellojärjestelmän käyttöönottoa jatketaan. Järjestelmän täysi suorituskyky saadaan käyttöön käynnissä olevan vartiolaiva Turvan DP-järjestelmän uudistamisen jälkeen.

Rebreather-järjestelmän käyttöönoton ensimmäinen vaihe on valmistunut. Suorituskyvyn rakentamista ja käyttäjämäärän lisäämistä jatketaan erillisen suunnitelman mukaisesti. Suljettuun tilaan sukeltamisen kykyä kehitetään.

Suunnittelukaudella varaudutaan osallistumaan ympäristölle vaarallisia aineita sisältävien riskihylkyjen seuranta- ja saneerausoperaatioihin Suomen ympäristökeskuksen pyynnöstä sekä osallistutaan aihepiiriin liittyvien hankkeiden jatyöryhmien toimintaan.

Panokset ja tehokkuus

Ympäristövahinkojen torjunnan kehittämisen kustannukset osoitetaan pääosin SM:n öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntamomentille.

Ympäristövahinkojen torjuntavarastojen keskittämisen ja ensilähtövalmiuden valmistuttua hankitaan varastoihin lisää torjuntakalustoa, jotta kalustollinen valmius on kaikissa varastoissa riittävällä tasolla.

Meripelastuksen johtamisjärjestelmän ja ympäristövahinkojen torjunnan johtamisjärjestelmän kenttäpäätejärjestelmien kehittäminen vaatii suunnittelukaudella rahoitusta.

Suunnittelukaudelle kaavailun meripelastuksen johtamisjärjestelmän jahätäkeskustietojärjestelmä ERICA:n välisen liitoksen toteuttaminen on toistaiseksi auki.

Suunnittelukaudella tarkastellaan CISE:n (Common Information Sharing Environment) toimeenpanon jatkamista erityisellä EU rahoituksella.

Suunnittelukaudella tulee varmistaa riittävä rahoitus Dornier -valvontalentokoneiden ja Tursas -luokan vartiolaivojen huoltotoimenpiteille operatiivisena suorituskyvyn turvaamiseksi.

2.4 ALUEELLINEN KOSKEMATTOMUUS JA SOTILAALLINEN MAANPUOLUSTUS

Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite

Rajavartiolaitoksella hyvä toimintakyky yhteiskunnan turvaamiseksi kaikissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Rajavartiolaitoksella on hyvä valmius alueellisen koskemattomuuden turvaamiseen ja valtakunnan puolustamiseen.

Tulostavoitteet

Rajavartiolaitoksella on ajanmukaiset varautumis- ja puolustussuunnitelmat, tilanteen edellyttämä johtamis- ja toimintavalmius sekä valmius joukkojen perustamiseen. Rajavartiolaitoksen kriisivalmius sekä kyky alueellisen koskemattomuuden valvontaan ja turvaamiseen rauhan aikana on jatkuva.

Rajavartiolaitoksen henkilökunta, varusmiehet sekä vapaaehtoista asepalvelusta suorittavat naiset ja reserviläiset on koulutettu kriisiajan tehtäviin ja sijoitetturajajoukkoihin.

Toiminta-ajatus

Rajavartiolaitos toteuttaa alueellisen koskemattomuuden valvonnan ja turvaamisen sekä sotilaallisen maanpuolustuksen tehtävät tiiviissä yhteistoiminnassa puolustusvoimien kanssa. Rajojen valvonta on samalla myös alueellisen koskemattomuuden valvontaa. Alueellisen koskemattomuuden valvonnan ja turvaamisen sekä sotilaallisen maanpuolustuksen valmiutta säädellään joustavasti turvallisuusympäristön riskien mukaisesti. Rajavartiolaitos kehittää alueellisen koskemattomuuden valvontaa ja turvaamista sekä puolustusvalmiutta NATO-jäsenmaan puolustusjärjestelmän osana ja sovittaa muutokset yhteen raja- ja meriturvallisuustoiminnan kanssa.

Rajavartiolaitoksen sotilaallisen maanpuolustuksen suorituskykyä lisätään yhteistyössä puolustusvoimien kanssa. Kertausharjoituksia lisätään merkittävästi. Suorituskyvyn elinkaaren hallinta tapahtuu pääosin puolustusvoimien kehittämissohjelmien osana. Rajavartiolaitos osallistuu sitä koskevien selontekojen, strategioiden ja kehittämissohjelmien suunnitteluun, täydentämiseen ja toimeenpanoon. Rajavartiolaitos huolehtii oman henkilökunnan, varusmiesten, vapaaehtoista asepalvelusta suorittavien naisten sekä rajajoukkoihin sijoitettujen reserviläisten koulutuksesta operatiivisten tehtävien ja joukkotuotantosuunnitelmien mukaisesti. Puolustusvoimat kouluttaa osan rajajoukkoihin sijoitettavasta reservistä joukkotuotantosuunnitelmien mukaisesti.

Toimenpiteet ja suunnitteluperusteet

Alueellinen koskemattomuus ja sotilaallinen maanpuolustus

Rajavartiolaitos osallistuu häiriötilanteiden ja poikkeusolojen valmiuden strategiseen suunnitteluun ja tavoitetilan asetteluun.

Rajavartiolaitos hyödyntää rajavartiolain toimivaltuudet maanpuolustussuunnittelussa, koulutuksessa ja harjoittelussa. Rajavartiolaitos pyrkii kehittämään valmiuslainsäädäntöä Rajavartiolaitoksen operatiivisten tarpeiden mukaisesti. Tiedustelulainsäädäntöä pyritään kehittämään yhteistoimintatarpeiden mukaisesti.

Rajojen valvonnan operatiivisen konseptin mukaisella suorituskyvyn rakentamisella luodaan kyky muodostaa yhteinen tilanneymmärrys alueellisen koskemattomuuden tilanteesta nykyistä merkittävästi kattavammalta alueelta sekä kehitetään Rajavartiolaitoksen kykyä hallita alueellista koskemattomuutta uhkaavat tilanteet kaikissa oloissa.

Rajajoukkojen suorituskykyä kehitetään yhteistoiminnassa puolustusvoimien kanssa rajajoukkokonseptien mukaisesti osana Puolustusvoimien kehittämissohjelmia. Tavoitteena on modernisoida rajajoukkojen suorituskyky uuden puolustusratkaisun ja toimintaympäristön muutosta ja tehtäviä vastaavaksi. Vartiolentolaivueen kykyä toimia häiriö- ja poikkeusoloissa kehitetään kokonaisvaltaisesti. Rajajoukkojen kykyä käyttää liittolaismaiden suorituskykyjä ja tukeutua niihin kehitetään puolustusvoimien ohjauksessa.

Rajavartiolaitoksen henkilökunnan kykyä toimia sotilaallisen maanpuolustuksen tehtävissä kehitetään tavoitteellisesti. Osa rajatarkastustehtävistä vapautuvista henkilökuntaresursseista kohdennetaan ja koulutetaan sotilaallisen maanpuolustuksen tehtäviin. Kertaus- ja vapaaehtoisten harjoitusten määrä kaksinkertaistetaan yhteistyössä puolustusvoimien kanssa. Rajavartiolaitoksen vapaaehtoisten sotilaallisten harjoitusten toimeenpanoa kehitetään sekä sisällöllisesti että määrällisesti.

Panokset ja tehokkuus

Alueelliseen koskemattomuuteen ja sotilaalliseen maanpuolustukseen kohdennettavat henkilötyövuodet kasvavat merkittävästi. Merivartiostojen ja Vartiolentolaivuuden johtamisjärjestelmän henkilöstön kouluttaminen sekä johtamisjärjestelmien ylläpito ja kehittäminen edellyttää noin 10-15 merivartijan ot. työpanoksen kohdentamisen sotilaallisen maanpuolustuksen johtamisjärjestelmätehtäviin.

Vuoden 2023 SH-kustannukset kasvavat noin 8 600 SH -vuorokaudella vuoden 2022 alkuperäiseen suunnittelu tasoon verrattuna.

Suunnittelukaudella jatketaan rajajoukkojen kehittämistä Rajajoukko 2032 kehittämissuunnitelman mukaisesti. Rajavartiolaitoksen erikoisjoukot -hankkeenvuonna 2023 alkava rakentamis- ja ylläpitovaiheen kustannukset suunnitellaan osanahanketta. Rahoitukseen ei sisälly rahoitusta materiaalin säilytykseen varattujen tilojen rakentamiselle. Tilatarpeet ja varastointimahdollisuudet selvitetään yhteistyössä Puolustusvoimien kanssa.

3. HENKILÖSTÖALA

TOIMINTA-AJATUS

Rajavartiolaitoksella tulee olla strategisten tavoitteidensa täyttämiseksi tavoitteita parhaiten palvelevalla osaamisella varustettua henkilöstöä, joka on motivoitunut, jatkuvasti työkykyistä ja hyvinvoivaa sekä sijoitettu Rajavartiolaitoksentehtävien kannalta oikein.

Toimintaympäristön jatkuva muutos ja sen mukana päivittyvät strategiset tavoitteet edellyttävät myös järjestelmää, jossa henkilöstön osaaminen on tehokkaasti ja taloudellisesti päivitettävissä.

Henkilöstöala luo eri keinoin mahdollisuuksia henkilöstön joustavalle käytölle Rajavartiolaitoksen strategisten tavoitteiden mahdollistamiseksi.

Suunnittelukaudella henkilöstöalan kehittämisen painopiste on strategisen henkilöstöjohtamisen ja yhtenäisen työnantajakuvan kehittämisessä. Henkilöstövoimavarojen suunnittelussa huomioidaan erityisesti Rajavartiolaitoksen strategisten hankkeiden turvaaminen, tilannekehityksen vaatimukset Rajavartiolaitoksen resurssien kohdentamiselle ja eurooppalaisen rajaturvallisuusjärjestelmän muutosten vaikutukset (EES, ETIAS ja EURMV).

Rajavartiolaitoksen viestintä kehitetään suunnittelukaudella nykyistä toimivammaksi erityisesti strategisen viestinnän osalta ja sen tulee olla muunneltavissa eri tilanteisiin ja toimintaympäristön muutoksiin.

3.1 HENKILÖSTÖJOHTAMINEN

Henkilöstövoimavarojen johtaminen

Toiminta-ajatus

Henkilöstövoimavarojen käyttö perustuu toimintamalliin, jonka avulla analyytisesti ja yhtenäisesti määritetään henkilöstövoimavarojen määrä ja laatu Rajavartiolaitoksen organisaatiossa.

Rajavartiolaitoksen henkilöstövoimavarojen riittävyys ydintehtäviin varmistetaan. Lisääntyneet tehtävät ja toimintaympäristön muutos edellyttävät henkilötyövuosimäärän kasvattamista suunnittelukauden aikana 3100:een.

Rajavartiolaitoksen palvelussuhteen ehdoissa huomioidaan yh teiskunnan muutoksen ja mahdollistavat joustavat ja monimuotoiset työnteon muodot. Työnteon eri muodot mahdollistavat vuorovaikutteisen ja innovatiivisen työskentelyn sekä virkamiehen henkilökohtaisen elämän ja työnteon nykyistä paremman yhteensovittamisen.

Suunnittelukauden aikana saatetaan henkilöstöstrategian toimeenpano päätökseen, arvioidaan henkilöstöstrategian toimeenpanon tulokset ja aloitetaan uuden henkilöstöstrategian valmistelu.

Toimenpiteet ja suunnitteluperusteet

Vuonna 2023

- Toimeenpannaan henkilöstöalan kehittämishankkeen tulokset
- Lisätään henkilöstösuunnittelun läpinäkyvyyttä ottamalla käyttöön Rajavartiolaitoksen henkilöstösuunnitelma
- Laaditaan ja ylläpidetään Rajavartiolaitoksen määrä-/tavoitevahvuudet suunnittelun täsmentämiseksi

- Tarkennetaan Rajavartiolaitoksen päällystön koulutusmäärät määritetyn tavoitetilan mukaiseksi
- Koulutetaan johtamisjärjestelmään oto-henkilöstöä merivartiostoihin
- Selvitetään ja huomioidaan Rajavartiolaitoksen keskeisten hankkeiden (EURMV, EES, ETIAS, MVX ja VL2025 -hankkeet) vaikutukset henkilöstövoimavarojen käyttöön
- Tarkastellaan mahdollisuudet pysyvän joukon osallistumisen jakautumisen tasaisemmin eri henkilöstöryhmien ja hallintoyksiköiden kesken
- Arvioidaan Rajavartiolaitoksen etätöyöpäätöksen soveltamista ja tarvittaessa kehitetään Rajavartiolaitoksen päätöksen sisältöä
- Tarkastellaan mahdollisuudet tehostaa lentävän henkilöstön käyttöä työaika-sopimusta kehittämällä
- Jatketaan aktiivisesti teknisen- ja henkilöstöalan toiminnanohjausjärjestelmän valmistelua.

Suunnittelukaudella 2024-2027

- Varmistetaan Rajavartiolaitoksen keskeisten hankkeiden ja niiden lopputuotteiden (EURMV, EES, ETIAS, MVX ja VL2025) edellyttämä henkilöstö
- Varmistetaan ilma-alusten ohjaajien riittävyys hyödyntäen tarvittaessa EVP-henkilöitä
- Kehitetään edelleen analyttistä ja suunnitelmallista pitkän aikajänteen henkilöstövoimavarojen käyttöä
- Aloitetaan henkilöstöstrategian toimeenpanon arviointi ja henkilöstöstrategian päivittäminen.

Taulukot

HTV	2022*	2023	2024	2025	2026	2027
RVL	1	1	1	1	1	1
RVLE	456	473	475	475	475	475
K-SR	706	685	719	721	731	736
P-KR	226	226	242	248	251	252
KR	202	210	220	226	226	221
LR	221	226	229	237	243	245
SLMV	556	560	572	584	591	590
LSMV	290	298	320	325	321	319
VLLV	128	134	134	135	135	135
RMVK	92	92	88	88	88	88
YHT.	2880	2905	3000	3040	3062	3062

* ennusteluku vuoden 2022 kertymästä

Sotatieteiden kandidaattien palvelukseen tulo

	2022 sma	2023 sma	2024 sma	2025 sma	2026 sma	2027 sma
K-SR	3	3	5**	5*	5*	4
P-KR	4**	4*	3	4	4**	3*
KR	3	3**	3*	3	3	3**
LR	5*	4	5*	4**	4*	4
RMVK	3*	1	1	2*	1	2

SLMV	4	4	4	5	5	5
LSMV	4	4	4	5	5	5
VLLV (ohjaaja)	3	3	3	3	3	3
VLLV (lentotekn.)	0	0	1	0	1	0
Yhteensä	29	26	29	31	31	29

Lukuihin sisältyvät:

* johtamisjärjestelmäopintosuunnalta valmistuvat sotatieteiden kandidaatit

** Logistiikkaopintosuunnalta valmistuvat sotatieteiden kandidaatit

Rajavartijoiden palvelukseen tulo

Töihin rajavartiomiehinä (kurssin aloitus)	1/2023 (1/2022)	1/2024 (1/2023)	1/2025 (1/2024)	1/2026 (1/2025)	1/2027 (1/2026)	1/2028 (1/2027)
K-SR	29	50	30	32	26	24
P-KR	4	9	6	5	3	4
KR	4	6	5	5	3	4
LR	6	10	8	7	4	4
SLMV	16*	35+0**	26	26	20	22
LSMV	11*	9+1**	3	3	2	2
VLLV	3	0	2	2	2	0
Yhteensä	73	120	80	80	60	60

* luvut sisältävät ruotsinkielisen peruskurssin (11/LSMV ja 1/SLMV).

** luvut sisältävät sukeltajien erillishauulla valittavat. Paikkajako toteutetaan päätöksen: "Palveluspaikat rajavartijan peruskurssilla" (RVL2244211) mukaisesti. Sukeltajien määrä pääsykokeiden jälkeen jäi yhteen ja henkilö sijoitetaan LSMV:oon. Sukeltajilta käyttämättä jääneet kurssipaikat (10 paikkaa) kohdennetaan SLMV:oon.

Rajavartijoiden palvelukseen tulo on mitoitettu suunnitteluhetkellä käytössä olevan rahoituksen mukaan. Henkilömäärää valmistaudutaan tarkentamaan Rajavartiolaitoksen talousarviorahoituksen muutosten perusteella.

Voimavarasiirrot

Sotatieteiden kandidaatit

	2022 sma	2023 sma	2024 sma	2025 sma	2026 sma	2027 sma
K-SR	+ 1 RMVK:lta		+ 1 RMVK:lta	+ 1 RMVK:lta		+ 1 RMVK:lta
P-KR						+ 1 RMVK:lta
KR	+ 1 RMVK:lta			+ 1 RMVK:lta	+1 RMVK:lta	
LR						
RMVK	- 2		- 1	- 2	-1	-2
RVLE		+ 1*** LR:sta/ Ivalon PR	+ 1*** P-KR:sta/	+ 1*** KR:sta/	+ 1*** K-SR:sta/	+ 1*** LR:sta/ Ivalon PR

			Onttolan PR + 1*** K-SR:sta/ Immolan PR	Kajaanin PR	Immolan PR	
--	--	--	--	----------------	---------------	--

*** Logistiikka-alan sotatieteiden kandidaatit sijoitetaan suoraan hallintoyksiköihin ensimmäisiksi vuosiksi, jonka jälkeen henkilö siirtyy työskentelemään teknillisen alan tehtäviin Rajavartiolaitoksen esikuntaan.

Rajavartijat

Peruskurssin paikkajaan valmistelun yhteydessä sekä toimintaympäristössätapah-tuneiden muutosten seurauksena on valmisteltu virassa olevien rajavartijoidenvoi-mavarasiirtoja. Osa suunnitelman mukaisista voimavarasiirroista on jo toteutettu, joiden lisäksi vuoden 2023 aikana Kaakkois-Suomen rajavartiostosta siirretään:

HYKS	Henkilöä
LR	5
KR	1

Siirrettävät henkilöt valitaan avoimen hakumenettelyn mukaisesti. Tehtävättulee vastaanottavissa hallintoyksiköissä (LR, KR) laittaa avoimen hakuun.

Osaamisen johtaminen

Toiminta-ajatus

Osaamisen johtaminen perustuu Rajavartiolaitoksen strategiaan ja henkilöstöstra-tegiaan. Rajavartiolaitoksen osaamisen johtaminen on selkeästi määritetty koko-naisuus ja osa organisaation eri tasojen johtamista. Osaamisen johtaminen on suunnitelmallinen ja johdettu kokonaisuus, joka muodostuu osaamistarpeenarvi-oinnista, osaamisen tunnistamisesta, osaamisen kehittämisestä (koulutusjarekry-tointi) ja osaamisen tukemisesta. Rajavartiolaitoksen TS/TTS-prosessinyhteydessä toteutettava osaamisteemojen määrittely antaa perusteet osaamisen kehittämi-selle suunnittelukauden aikana.

Erikseen määritettävän osaamisen johtamisen prosessin ja tuotteiden avulla var-mistetaan organisaation ja kaikkien henkilöstöryhmien osaaminen jakompetenssit Rajavartiolaitoksen strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Osaamisenjohtami-nen tuottaa Rajavartiolaitokseen kehittyneempiä toimintatapoja, tuotteita ja tehokkuutta.

Toimenpiteet ja suunnitteluperusteet

Vuonna 2023

- Määritetään osaamisen johtamisen prosessi ja työkalut Rajavartiolaitoksessa
- Aloitetaan osaamisen johtamiseen liittyvien ohjausasiakirjojen määrittäminen
- Selvitetään ja määritetään valmiuspaketin mukaisten suorituskykyjen edellyt-tämä osaaminen
- Selvitetään ja huomioidaan Rajavartiolaitoksen keskeisten hankkeiden (EURMV, EES, ETIAS, MVX, VL2025) vaikutukset Rajavartiolaitoksen osaami-seen
- Kehitetään kansainvälisten tehtävien edellyttämää osaamista yhteistoimin-nassa RMVK:n kanssa

- Kehitetään RVL:n monimuoto-opetuksen ja osaamisen kehittämisen kokonaisuutta yhteistyössä RMVK:n kanssa henkilöstöstrategian mukaisesti
- Kehitetään Rajavartiolaitoksen rekrytointitoimintaa ja perehdyttämistä henkilöstöosaston kehittämishankkeen toimeenpanon yhteydessä
- Kehitetään edelleen virtuaalikoulua
- Arvioidaan sotatieteen kandidaatin tutkinnon suorittaneiden upseerien jatko-opintojen tarve.
- Lisätään henkilöstöalan osaamista ja yhteistyötä henkilöstöjohtamisen eri osa-alueissa
- Laaditaan yhteistyössä RMVK:n kanssa uusien siviilityöntekijöiden perehdyttämiseksi monimuoto-opetuksena toteutettava kurssi.

Suunnittelukaudella 2024-2027

- Vakiinnutetaan osaamisen johtaminen osaksi organisaation kaikkien tasojen johtamista
- Kehitetään Rajavartiolaitoksen keskeisten hankkeiden (EURMV, EES, ETIAS, MVX, VL2025) edellyttämää osaamista
- Toimeenpannaan Rajavartiolaitoksen virtuaalikouluhankkeen mukaiset tuotteet ja jatketaan aktiivisesti monimuotoisten oppimisympäristöjen kehittämistä.

Taulukot ja koulutuksen periaatteet

Sotatieteiden kandidaatit:

UPSEERIT; PERUSTUTKINTO	Toimeenpanovuosi ja oppilasmäärä				
	2022	2023	2024	2025	2026
Sotatieteiden kandidaatin tutkinto	109./ 92. valm 2025	110./ 93. valm 2026	111./ 94. valm 2027	112./ 95. valm 2028	113./ 96. valm 2029
Yhteensä	30	31	29	31	29
Merivartio-opintosuunta	10	10	10	10	10
Rajavartio-opintosuunta	15	14	14	14	14
Logistiikkaopintosuunta	1	1	1	1	1
Johtamisjärjestelmäopintosuunta	2	2	1	2	1
RVL ohjaajaopintosuunta *	3	3	3	3	3
Lentotekninen opintosuunta	0	1	0	1	0

Sotatieteiden maisterit:

UPSEERIT; PERUSTUTKINTO	Toimeenpanovuosi ja oppilasmäärä				
	2023	2024	2025	2026	2027
Sotatieteiden maisterin tutkinto	SM 13 valm 2025	SM 14 valm 2026	SM 15 valm 2027	SM 16 valm 2028	SM 17 valm 2029

SM RVL koulutus-ohjelma	17	14	14	14	14
-------------------------	----	----	----	----	----

Sotatieteiden maisterikurssille valittavien lukumäärä määritetään Rajavartiolaituksen tarpeen mukaisesti. Maisteriopintoihin hakeutuminen on vapaaehtoista. Maisterikoulutuksen aloittavat ohjaajapuseerit valitaan erikseen viimeisen kadettikouluvuoden keväällä. Maisterikoulutukseen valitut ohjaajapuseerit aloittavat seitsemän vuotta kestävät maisteriopinnot suoraan kandidaatiksi valmistumisen jälkeen.

Yleisesikuntaupseerit ja esipuseerit:

Tavoitetilassa noin kolmannes Rajavartiolaituksen sotatieteen maistereista koulutuu yleisesikuntaupseereiksi. Kurssikohtaisen opiskelijapaikkojen lukumäärän määrittää Rajavartiolaituksen esikunta.

Esiupseerikurssille komennetaan ne sotatieteen maisterit, jotka eivät suorita yleisesikuntaupseerikurssia. Kurssille komennettavat virkamiehet määritetään yhteistoiminnassa hallintoyksiköiden kanssa kurssia edeltävän vuoden alkuun mennessä.

UPSEERIT; TÄYDENNYSKOULUTUS	Toimeenpanovuosi ja osallistujat				
	2023	2024	2025	2026	2027
Esiupseerikurssi	EUK74	EUK75	EUK76	EUK77	EUK78
Ensisijaiset kurssit (+ aikaisemmat)	KADK 91/92	KADK 93/94	KADK 93/94	KADK 95/96	KADK 97/98

Rajavartijan jatkokurssi:

Hallintoyksiköt komentavat rajavartijan jatkokurssille valitseman henkilötositetun kiintiön mukaisesti. Jatkokurssille tulee lähtökohtaisesti suunnitellahenkilöitä, jotka toimivat esimiestehtävässä tai joille on lähitulevaisuudessa suunniteltu esimiestehtävä. Ruotsinkielisen jatkokurssin järjestäminen on mahdollistasuunnittelukauden loppupuolella. Hallintoyksiköiden on kiinnitettävä erityistähuomioitajatkokurssille komennettavien henkilöiden esimiesvalmiuksiin.

RAJA- JA MERIVARTIJAT	Toimeenpanovuosi ja oppilasmäärä				
	2023	2024	2025	2026	2027
Jatkokurssi	23	23	22	22	21
K-SR	5	5	5	5	5
P-KR	3	3	3	3	3
KR	2	2	1	0	1
LR	2	2	2	2	2
RMVK	1	1	1	2	0
SLMV	6	6	6	6	6
LSMV	3	3	3	3	3
VLLV	1	1	1	1	1
RVLE	0	0	0	0	0

Rajavartijan mestarikurssi

Mestarikurssille voidaan esittää vartioupseerin, rajatarkastusryhmän johtajan, valtakunnallisesti merkittävän rajatarkastusaseman vuoropäällikön tai muussa vastaavassa tasoisessa tehtävässä toimiva tai siihen suunniteltu, jatkokurssin suorittanut ylirajavartija tai ylimerivartija.

RAJA- JA MERIVARTIJAT	Toimeenpanovuosi ja oppilasmäärä				
	2023	2024	2025	2026	2027
Mestarikurssi	18	18	16	18	18
K-SR	3	3	3	3	3
P-KR	2	2	2	2	2
KR	0	1	1	2	1
LR	2	1	0	1	2
RMVK	1	1	0	0	0
SLMV	6	6	6	6	6
LSMV	1	3	3	3	3
VLLV	1	1	1	1	1
RVLE	2	0	0	0	0

Merivartiokurssi:

MERIVARTIOKOULUTUS	Toimeenpanovuosi ja oppilasmäärä				
	2023	2024	2025	2026	2027
	14	14	14	14	14
SLMV	8	8	8	8	8
LSMV	6	6	6	6	6

Kurssille komennetaan merivartiotehtäviin valitut rajavartiomiehet, joilla ei ole koulutusta. Kurssin enimmäiskoko on 24 rajavartiomiestä.

Täydennyskoulutus

Rajavartiolaitoksen täydennyskoulutus perustuu suunnittelukaudella määritettäviin ja ylläpidettäviin Rajavartiolaitoksen osaamisteemoihin ja vuosittain toteutettavaan koulutustarvekartoitukseen.

Kansainvälisen toiminnan koulutus

Tavoitetilassa kaikilla EuRMV pysyvän joukon tehtäviin osallistuvilla on Frontexin tarjoama profiilikoulutus ennen osallistumista. Raja- ja merivartiokoulu selvittää yhteistyössä kansainvälisen yhteistyön yksikön ja henkilöstöyksikön kanssa pysyvän joukon profiilikohtaisen koulutuksen tilanteen ja tekee yhteistyössä hallintoyksiköiden kanssa suunnitelman joukkoon kuuluvan henkilöstön osallistumisesta täydentävään koulutukseen.

Rajavartiolaitos tukee Frontexia pysyvän joukon koulutuksessa (luokan 1 peruskoulutuksen tukeminen, profiilikoulutukset luokalle 2 ja 3). Tavoitetilassa Rajavartiolaitos pystyy tarjoamaan 3-5 henkilöä laskennallisesti kuukauden koulutusjaksoille vuonna 2022. Koulutusta tarjotaan ensisijaisesti rajojen valvonnan, rajatarkastusten ja erityistilanteiden hallinnan aiheissa.

Työ- ja toimintakyvyn johtaminen

Toiminta-ajatus

Rajavartiolaitoksen henkilöstöstrategiaa tukeva työkykyjohtamisen toimintamalli vakiinnutetaan osaksi henkilöstöjohtamista Rajavartiolaitoksen organisaatiossa. Kaikilla organisaatiotasoilla seurataan säännöllisesti henkilöstön työkyvyn tilannekuvaa, arvioidaan havaittuja riskejä, suunnitellaan toimenpiteitä riskien hallitsemiseksi ja arvioidaan niiden vaikuttavuutta. Työterveysyhteistyö työterveyshuollon palvelutuottajan kanssa tukee työkykyjohtamista ja Rajavartiolaitoksen henkilöstön työkykyä. Henkilöstön toimintakyky vastaa työtehtävän asettamia vaatimuksia ja mahdollistaa RVL:n lakisääteisten tehtävien suorittamisen.

Rajavartiolaitoksen henkilöstö ymmärtää työyhteisön ja asiakkaiden tasa-arvoisesta ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Rajavartiolaitoksen toiminnan yhtenä periaatteena on naisten ja miesten välinen tasa-arvo, ihmisten yhdenvertaisuus sekä syrjinnän ehkäiseminen. Rajavartiolaitos edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta työnantajana sekä sisäisen turvallisuuden toimijana yhteiskunnassa.

Rajavartiolaitoksen tuki henkilöstön työhyvinvointiin kannustaa ja sitouttaa henkilöstöä Rajavartiolaitokseen. Rajavartiolaitoksen HR-palvelut muodostavat yhteisen ja tehokkaan henkilöstöalan palvelutuotannon.

Toimenpiteet ja suunnitteluperusteet

Vuonna 2023

- Jatketaan RVLPAK B.15:n (Työkykyjohtaminen Rajavartiolaitoksessa) ja siihen liittyvien käskyjen toimeenpanoa ja jalkauttamista
- Varmistetaan, että työterveyshuollon toiminta tukee Rajavartiolaitoksen työkyvyn tuen mallin mukaista toimintaa
- Arvioidaan ja kehitetään sujuvaa työtä edistäviä Rajavartiolaitoksen henkilöstöjohtamisen toimintamalleja
- Osallistutaan julkisen alan kolme vuotiseen työkykyhankkeeseen, jonka avulla vahvistetaan Rajavartiolaitoksen työkykyjohtamista ja työkykyriskien hallintaa
- Kehitetään RVL:n henkilöstön fyysisen kunnon testausjärjestelmää vastaamaan paremmin tehtäväkohtaisia vaatimuksia sekä arvioidaan keinot tukea fyysisen kunnon ylläpitämistä
- Päivitetään Rajavartiolaitoksen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Käsitellään ja viestitään laajasti tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä asioita organisaation eri tasoilla mahdollisimman monipuolisesti
- Valmistaudutaan ottamaan käyttöön valtionhallinnon yhteinen mittaristo toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden mittaamiseksi
- Selvitetään edellytykset tarjota työllistymismahdollisuuksia osatyökykyisille laitoksen ulkopuolelta
- Ajantasaistetaan työnantajan tuki työhyvinvointitoiminnalle (lounasetu, muu virkistystoiminta)
- Kehitetään Rajavartiolaitoksen HR-palvelujen kokonaisuutta henkilöstöosaston kehittämishankkeen tulosten mukaisesti

Suunnittelukaudella 2024-2027

- Vahvistetaan Rajavartiolaitoksen omien työterveyshoitajien roolia hallintoyksikön työkykykoordinaattorina ja hyödynnetään aktiivisesti kumppaneiden mahdollisuuksia tukea työssä jatkamista ja työuran jatkumista

- Varmistetaan työkykyjohtamisen osaamisen kehittyminen Rajavartiolaitoksessa
- Lisätään hallintoyksiköiden valmiuksia hoitaa työyhteisön ristiriitatilanteita
- Työterveyshuollon kilpailutus (sopimus päättyy 2025) ja uuden sopimuksen käyttöönotto

Taulukot

Työkykyjohtaminen								
Mittari*	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Työttyyväisyysindeksi (VMBaro)	66,7	-	66,7	-	66,9	-	70,1	-
Kieku sairauspoissaolot kalenteripäivinä/htv	10,9	9,9	14,7	10,0	9,7	9,4	9,1	9,0

*Työkykyjohtamisella pyritään vaikuttamaan työkykyriskeihin (sairauspoissaoloihin, työkyvyttömyyseläkkeisiin) ja työhyvinvointiin. Sairauspoissaoloja ja VMBaroa seuraamalla saadaan kuva henkilöstön työkykyä ja työkykyjohtamisen toimenpiteiden vaikuttavuudesta. Sairauspoissaolot vaikuttavat käytössä olevaan htv määrään. VMBaron työttyväisyysindeksi muodostuu innovointikykyysindeksistä (voin tehdä uudella tavalla, työni on mielenkiintoista ja haastavaa), työyhteisöindeksistä (tilat, työvälineet, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus) ja johtajuusindeksistä (esimiehet, johto, viestintä).

3.2 TUTKIMUSTOIMINTA

Toiminta-ajatus

Rajavartiolaitoksen strategian mukaisesti tutkimus tuottaa tietoa Rajavartiolaitoksen suunnittelun ja päätöksenteon tueksi. Tutkimushankkeiden teemat ovat Rajavartiolaitoksen tutkimusohjelmassa. Ohjelma tarkistetaan Rajavartiolaitoksen strategian tarkastusten yhteydessä tai tarvittaessa. Tutkimustoimintaa kehitetään suunnittelukaudella siten, että kokonaisuus palvelee ajantasaisella ja tehokkaalla tavalla strategisten (RVL-strategia ja henkilöstöstrategia) tavoitteiden saavuttamista.

Tutkimustoiminnan ohjausryhmä tuottaa tutkimustarpeita ja asiantuntemusta sekä varmistaa tiedonkulun ja tutkimustulosten käytännön hyödyntämisen omassa hallintoyksikössään. Tutkimuspäällikkö johtaa ja vastaa Rajavartiolaitoksen tutkimuksen ja tutkimustehtäviä koskevasta viestinnästä.

Rajavartiolaitoksen esikunta johtaa Rajavartiolaitoksessa toteutettavaa kehittämissuunnitelmaa.

Toimenpiteet 2023-2027

Käynnistetään tutkimustoiminnan kehittäminen yhteistyössä RMVK:n kanssa siten, että tutkimustoiminnasta, RVL:n kehittämis- ja hanketoiminnasta sekä osaamisen johtamisen prosessista muodostuu ehjä kokonaisuus vuoden 2023 aikana.

Toteutetaan niin ulkopuolisen rahoituksen kuin omarahoitteiset hankkeet hankesuunnitelmien mukaisesti

Koordinoidaan virkaurakurssien opinnäytetyöaiheet siten, että ne palvelevat Rajavartiolaitoksen tarpeita.

Viestitään tutkimustietoa kaikista virkaurakurssien opinnäytetöistä, tutkimushankkeista sekä ulkopuolisten tutkimusluvan saaneiden tutkimustuloksista.

Hallinnoidaan ja koordinoidaan tutkimuslupapyyntöt osana Rajavartiolaitoksen yhteiskuntavastuuta.

Osallistutaan Frontexin tutkimus- ja innovaatiotoimintaan.

3.3 VIESTINTÄ

Toiminta-ajatus

Rajavartiolaitoksen viestintä on osa organisaation johtamista ja johtamisen työkalu. Vaikuttava viestintä perustuu valmiusorganisaatiomme riskianalyysiin, selkeään tilannekuvaan ja vankkaan asiantuntijuuteen. Näihin nojaten viestimme turvallisuuskysymyksistä selkeästi ja oikea-aikaisesti.

Kansalaiset, tiedotusvälineet ja sidosryhmät tuntevat Rajavartiolaitoksen luotettavana, ammattitaitoisena ja yhteistyökykyisenä arjen turvallisuuden tuottajana kaikissa oloissa.

Rajavartiolaitoksen toiminnan strategiset painopisteet kansalaisten turvallisuuden vahvistamiseksi tunnistetaan laajasti.

Rajavartiolaitos vahvistaa yhteiskunnallista näkyvyyttään ja viestii avoimesti, aktiivisesti ja oikea-aikaisesti raja- ja meriturvallisuudesta, varautuen ja ennakoiden myös poikkeuksellisia tilanteita

Toimenpiteet ja suunnitteluperusteet

Vuonna 2023

Rajavartiolaitoksen viestintää uudistetaan kehittämishankkeessa. Hanke käynnistettiin keväällä 2022 ja toimeenpanoa jatketaan vuonna 2023.

Viestinnän kehittämishankkeen tavoitteena on uudistaa Rajavartiolaitoksen viestinnän perusta. Hankkeessa selvitetään haluttu viestinnän tuottama sisältö/ tuotteet, sisällön/ tuotteiden tuottamiseen tarvittavat resurssit (henkilöstö ja tekniikka), henkilöstöresurssien osaamistaso sekä määrä ja sijoittuminen. Lisäksi hankkeessa määritetään viestinnän prosessit (ml. työnjako sekä koordinaatio). Tämän perustan päälle rakennetaan viestinnän substanssia (esim. strateginen viestintä, verkkoviestintä sekä viestinnän tehostaminen) ja sen varaan kehitetään Rajavartiolaitoksen viestintäkulttuuria. Hankkeessa huomioidaan Rajavartiolaitoksen viestinnän toimintalinjat 2019–2023 (RVLDNo 2018-1658) sekä Rajavartiolaitoksen strategiapäivityksen yhteydessä laadittava tuleva viestintästrategia.

Suunnittelukaudella 2024-2027

Saatetaan loppuun viestinnän kehittämishankkeessa havaitut ja kehittämistä vaativat ja sellaisiksi päätetyt kokonaisuudet. Vuonna 2023 toteutettavan hankkeen pohjalta uudistetaan viestinnän toimintalinjat. Valmistellaan seuraavan suunnittelukauden aikana toteutettavat hankkeet suunnitteluprosessiin.

4. TEKNILLINEN TOIMIALA

TOIMINTA-AJATUS

Teknillisen osaston tavoitteena on tuottaa tuettaville hallintoyksiköille laadukkaat ja yhdenmukaiset peruspalvelut sekä toimeenpanna Rajavartiolaitoksen vaativat suorituskykyhankkeet suunnitellusti.

Rajavartiolaitoksen toimintakykyä muuttuneessa turvallisuustilanteessa parannetaan hankkimalla lisää materiaalia, kulkuneuvoja, valvontalaitteita, johtamisvälineitä, varastointiratkaisuja ja varaosia vuosina 2022-2024. Kunnossapidon, hankintatoimen ja varastoinnin resursseja vahvistetaan omalla henkilöstölläsekähyödyntämällä muiden turvallisuusviranomaisten resurssit ja elinkeinoelämän palvelut. Toimitusketjujen häiriötilanteisiin varaudutaan vahvistamalla hallitusti käyttäjien panosta operatiivisen kaluston kunnossapidossa.

4.1 MATERIAALIHALLINTO

Ajoneuvohankinnoilla turvataan hallintoyksiköiden operatiivinen liikkuvuus. Ajoneuvojen hankinnat perustuvat vuosittaisiin uudishankintatarpeisiin sekä määrävahvuuteen. Vuoden 2023 hankintojen painopiste on operatiivisen suorituskyvyn ylläpitämisessä toimintaympäristön vaatimusten mukaisesti. Nykyistä vahvemmin panssaroitujen ajoneuvojen käyttötarve Rajavartiolaitoksen tehtäviin selvitetään. Rajavartiolaitoksen käytössä olevaa puolustusvoimien ajoneuvokalustoa ylläpidetään ja kehitetään yhteistoiminnassa Puolustusvoimien kanssa.

Voimankäyttö- ja suojavälineiden hankintojen toimeenpanoa jatketaan muuttuneen toimintaympäristön vaatimusten asettamalle tasolle. Suojavälineiden osalta hankinnat toteutetaan siten, että henkilöstöllä on käytössään ballistisen takuun alaiset suojavälineet.

Virkavaatetushankinnoilla turvataan rajavartiomiesten sekä siviiliviranhaltijoiden asianmukainen ja välttämätön vaatetus virkatehtävien hoitoa varten. Virkavaatteiden kehitystyötä tehdään rajoitetusti.

Materiaalihallinnon ja materiaalin elinkaarenhallinnan kehittämistä jatketaan asetun kehittämissuunnitelman mukaisesti.

4.2 TIETOTEKNIikka

Operatiiviset tietojärjestelmät

Rajavartiolaitoksen keskeiset operatiiviset tietojärjestelmät uudistetaan vuosien 2023-2027 aikana. Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa vuonna 2023 määritetään Rajavartiolaitoksen tavoitetilä ja tehdään markkinakartoitus. Nykyisten järjestelmien korvaaminen aloitetaan vaiheittain vuodesta 2024 alkaen.

Perustietotekniikka

Hallinnon ja tukitoimintojen tietojärjestelmät ylläpidetään teknisesti toimintakykyisinä ja niiden käytettävyys turvataan.

Erillisverkot Oy korvaa VIRVE Viranomaisradioverkon vuosien 2023-2027 aikana. Ensimmäisessä vaiheessa (2023-2025) korvataan operatiivisessa käytössä olevat kaupalliset mobiilidataliittymät, sekä ainakin osa nykyistä puhe- ja dataliittymistä. Toisessa vaiheessa (2024-2027) korvataan nykyiset VIRVE puheradiotoiminnot vaiheittain.

Ryhmävideopalvelu otetaan operatiiviseen käyttöön vuosien 2023-2026 aikana. Rajavartiolaitoksen käyttöön hankitaan toiminnanohjausjärjestelmä vuosina 2023 – 2025 (ERP-hanke).

Rajavartiolaitoksen strategisissa hankkeissa, tietoteknisissä projekteissa ja hankinnoissa huomioidaan kybersietoisuuden toteutuminen kaikissa elinkaaren vaiheissa.

Rajojen valvonnassa käytettävä tietotekniikka

Itärajan esteen (IE) tekninen valvonta korvaa nykyisen maarajan teknisen valvonnan kohdealueet (MRTV) niillä estealueilla, joissa on jo olemassa oleva MRTV-linja. Maarajojen kiinteän teknisen valvonnan kehittämisessä ja kunnossapidossajatketaan MRTV-kohdealueiden perusparannuksia huomioiden Itärajan estehankkeen toimeenpano. IE-hankkeen toimeenpano tulee moninkertaistamaan käytettävän ja ylläpidettävän valvontatekniikan määrän itärajalla.

Siirrettäviä valvontasoluja, autonomisia järjestelmiä sekä hahmontunnistukseen kykeneviä sensoreita/järjestelmiä otetaan asteittain operatiiviseen käyttöön.

Vartiolaivojen ja partioveneiden kamerajärjestelmien uudistaminen suunnitellaan ja kilpailutetaan vuosina 2024 – 2025. Aluksille varaudutaan hankkimaan uudet kamerajärjestelmät vaiheittain vuodesta 2025 alkaen.

Rannikon kamera- ja tutkavalvonta-asemien perusparannusta jatketaan vuosina 2023-2024.

Rajojen valvonnassa käytettävän tekniikan kehittäminen toteutetaan suunnittelukaudella pääasiassa osana Rajavartiolaitoksen valvontajärjestelmien uudistamishanketta (RAVALU). Radioteknisen rajojen valvonnan laitteiden kehittämis- ja kunnossapitojärjestelmän rakentamiseen varaudutaan suunnittelukaudella.

Siirrettävien valvontasolujen käyttöä laajennetaan hankkimalla kolmannen kehitysversion soluja vuosina 2023-2024.

UAS-järjestelmien määrää lisätään järjestelmällisesti tavoitevahvuuteen. Merelliseen ympäristöön sijoitettujen tason II UAS-järjestelmien soveltuvuutta maarajojen valvontaan arvioidaan osana tason II jatkohankintoja. Alustavasti tason II järjestelmien hankinnat on suunniteltu toteutettavaksi vuosina 2024-2025.

Drone-havainnointijärjestelmän kokeilukäyttöä jatketaan vuonna 2023 ja samalla valmistaudutaan järjestelmän operatiiviseen käyttöön ottoon. Dronien torjunnassa painopiste on partiotason suorituskykyjen hankinnoissa ja käyttöönotoissa.

Rajavartiolaitoksessa käytössä olevan videovalvontajärjestelmän korvaaminen on suunniteltu toteutettavaksi osana RAVALU hanketta vuosien 2023-2024 aikana.

Rajatarkastustekniikka

Vuonna 2023 keskeisimmät kehitettävät kokonaisuudet ovat Rajatarkastustietojärjestelmä (EES, Entry-Exit System), EU:n matkustustieto- ja -lupajärjestelmä (ETIAS, European Travel Information and Authorisation System) sekä EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuuden (IO, Interoperability) käyttöönottoon liittyvät toimenpiteet EU-yhteisön aikataulussa. Lisäksi käynnistetään Rajatarkastussovelluksen (RATAS) uudistamiseen liittyvät selvitykset ja määrittelyt osana Rajojen valvonnan tietojärjestelmän (RVT) uudistamista. RATAS uudistaminen toteutetaan vuosien 2024 - 2027 aikana.

Suunnittelukauden alkupuolella valmistaudutaan kansallisen helpottamisohjelman tekniseen suunnitteluun ja toteuttamiseen toiminnallisen määrittelytyön edistytessä. Rajatarkastusten itsepalvelun ja automatisoinnin laajentamiseen liittyvien tarpeiden, mahdollisuuksien ja teknisten ratkaisujen kartoittaminen käynnistetään

vuoden 2023 aikana. Kansallisesti ratkaistavissa olevat itsepalvelun ja automaattisoinnin laajentamiseen liittyvät toteutukset ajoittuvat suunnittelukauden loppupuolella 2026 - 2027.

Helsinki-Vantaan lentoaseman automaattisten rajatarkastusten kokonaisuussiirteään ylläpitävään kehittämiseen vuoden 2023 aikana.

Tilannekuva- ja johtamisjärjestelmät

KEJO:n ja MobiiliKEJO:n pilotoinnin ja varsinaisen käyttöönoton on arvioitu tapahtuvan vaiheittain vuosien 2023-2024 aikana.

Meripelastusjärjestelmän (MEPE) jatkokehitykseen tarpeet ja mahdollisuudet arvioidaan esiselvityksessä vuonna 2023.

Ympäristövahinkojen torjunnan tietojärjestelmä MERT otetaan operatiiviseen käyttöön vuonna 2023. Jatkokehitykseen tarpeet ja mahdollisuudet arvioidaan esiselvityksessä vuonna 2024.

4.3 VARTIOALUKSET

VL Turvan peruskorjaus ajoittuu vuoteen 2029. Seuraava telakointi ajoittuu vuodelle 2024.

Tursas-luokan vartioaluksia ylläpidetään normaalin teknisen huollon toimenpitein ja seuraava huoltotelakointi on suunniteltu vuodelle 2023. Nykyistä kahdenvuoden välein tapahtuvaa telakointijaksotusta muutetaan tai tarkastellaan tarpeen mukaan VL 2025 hankkeen etenemisen perusteella.

VL2025 hankkeessa toteutetaan kahden uuden vartiolaivan hankinta erillisen hankesuunnitelman mukaan. Hankintasopimus on solmittu Meyer Turku Oy:n kanssa ja hankkeen tavoiteaikataulun mukaiset alusten käyttöönotot ovat Q4/2025 ja Q4/2026. VL2025 hankkeen myötä vartiolaivojen aluskalusto yhtenäistetään.

Rajavartiolaitoksen alusmäärää vähennetään kohti määritettyä tavoitetilaa ja kalustoa yhtenäistetään.

Rannikkovartiovenekalusto on uudistettu RV20-venesarjan hankinnan myötä 2022 aikana. Vanhempi RV-kalusto poistetaan RV20-sarjan hankinnan edetessä ikä-/käyttökuntojärjestyksessä. Poistettaviin aluksiin ei lähtökohtaisesti kohdisteta normaalia käyttöhuoltoa ja vuositelakointeja mittavampia kunnossapitotoimia.

PV-kalustolle toteutetaan perusparannus (MLU) vuosien 2022 - 2025 aikana.

Kaikki NV17 luokan veneet on otettu RVL operatiiviseen käyttöön. Hankkeen puitteissa jatketaan optiona hankittujen laivalle sijoitettavien veneiden toimitusta.

AV kaluston yhtenäistämistä jatketaan vuonna 2021 toteutettuun selvitykseen perustuen. Kalustoa uusitaan perustuen tehtyyn määrittelyyn eri AV luokan venetyypeistä.

Olemassa olevaa isoa IA-kalustoa pyritään pääosin ylläpitämään vähintään vuoteen 2025 asti. Nykyinen kevyt kelirikkoalusto (Arctic Ant) korvataan täysimääräisenä. Vuoden 2023 aikana vastaanotetaan kaksi kevyt IA-luokan alusta.

Sukellusvarusteiden hankinnat ja kunnossapito turvataan siten, että sukellustehtävät voidaan toteuttaa palvelus- ja sukellusturvallisuuden vaarantumatta.

Ympäristövahinkojen torjunnan kalusto ylläpidetään nykykuntoisena ja -määräisenä eikä niiden laatua tai kirjoa toistaiseksi kehitetä. YVT- varastojen keskittämistä jatketaan. Muu kehittämistoiminta lykätään alkamaan aikaisintaan vuonna 2025.

4.4 ILMA-ALUKSET

Kunnossapito

Huoltotoiminta

Rajavartiolaitos ylläpitää ilma-alustensa lento- ja tehtäväkelpoisuutta suorittaen ilma-alusten tarkastukset ja korjaukset pääsääntöisesti oman huolto-organisaation toimin Helsinki-Vantaan ilma-aluskorjaamolla. Huollot ja vikakorjauksetsovitetaan lentotoiminnan tarpeisiin. Tarvittaessa hankitaan huoltopalveluja kotimaisilta tai ulkomaisilta palveluntarjoajilta.

Materiaali

Materiaalihankinnoissa ja laitteiden korjauspalveluissa tukeudutaan olemassaolevaan toimittajaverkostoon. Huoltovarmuuden kasvattamiseksi huoltokonseptissa pyritään lisäämään tuntipohjaisia laitehuoltosopimuksia. Pääkalustonjavanhentuvi- en ilma-alustyyppien osalta jatketaan varastoitavan materiaalin määrän kasvattamista.

Ilma-alusten kustannuksien suunnittelussa sovelletaan taulukon 4.4.1. vuotuisia lentotuntimääriä.

	2023	2024	2025	2026	2027
H215	1400	1400	1400	1400	1400
AB/B412	600	600	600	600	600
A119	1200	1200	1200	1200	1200
DO228	900	900	900	900	400
MVX					500
Yhteensä	4100	4100	4100	4100	4100

Taulukko 4.4.1. Suunnitteluperusteet kustannuslaskentaan

Kehittäminen

Meneillään olevat hankkeet ja ilma-alusten elinkaaret

Suunnittelukaudella toimeenpannaan MVX-hanke, jossa korvataan vanhentuvat Dornier-valvontalentokoneet kahdella uudella miehitetyllä monitoimilentokoneella. Tavoitteena on toimitussopimuksen vahvistaminen 12/2023, jolloin uudet monitoimilentokoneet on mahdollista saada operatiiviseen käyttöön vuosien 2026-2027 aikana.

Dornier-valvontalentokoneet ylläpidetään toimintakuntoisina siihen saakka, kunnes MVX-hankkeen mukaiset monitoimilentokoneet on saatu käyttöön. Vartiolen- tolaivue on käynnistänyt hankinnan asentotietojärjestelmän ja valvontalaittejärjes- telmien parantamiseksi.

Pimeänäkölaitteet

Vartiolen- tolaivue on suorittanut 4. sukupolven pimeänäkölaitteiden kenttätes- tausta ilma-alusten tehtäväympäristössä. Hankkeen jatkosta päätetään loppura- portin julkaisun jälkeen.

Ilma-alusten elektroninen matkapäiväkirja

Suunnittelukaudella otetaan käyttöön ilma-alusten elektroninen matkapäiväkirja- sovellus päätelaitteineen. Käyttönoton edellytys on toimiva tiedonsiirtoyhteys

ilma-alushuollon tuotannonhallintajärjestelmään. Esiselvityksen perusteellakehitystyötä jatketaan nykyisen huollonhallintajärjestelmän toimittajan kanssa. Järjestelmän pilotointia tavoitellaan vuonna 2023.

Häiriönsietokyvyn ja kriisivalmiuden kehittäminen

Suunnittelukaudella jatketaan aloitettua selvitystyötä laivueenhäiriönsietokyvyn ja kriisivalmiuden kehittämiseksi. Tavoitteena on toiminnan jatkuvuuden turvaaminen pitkäkestoisissa operaatioissa normaalioloissa (esim. suuronnettomuudet, YVT-operaatiot, rajavalvonnan tehostaminen), erilaisissa häiriötilanteissa (esim. pandemiat ja niiden aiheuttamat ongelmat toimitusketjuissa) sekä poikkeusoloissa. Erityisesti painotetaan omavaraisuuden (osaamispääoma, kriittiset komponentit) ja siirrettävän tukeutumisjärjestelmän kehittämismahdollisuuksia.

Aikataulut

Koko nykyisen helikopterikaluston elinkaaren pää saavutetaan 2030-luvulla. Suunnittelukauden alkupuolella tulee muodostaa näkemys ilma-aluskaluston käytöstä ja tarpeesta alkaen AB/B 412 -kaluston korvaaminen vuosikymmenen lopussa. Vanhimpien kolmen H215 (retrofit koneet) elinkaari päättyy vuosina 2033–2036. Kahden uusimman H215 helikopterin raskahuollot ajoittuvat vuosille 2030–2031. Ilma-alushankkeiden aikataulut on esitetty taulukossa 4.4.2.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036		
H215	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	3	2		
AB/B412	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	0	0	0	0		
AW119 Koala	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		
Do228	2	2	2	2	2	2											
MX						2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
HekoX											1	2	3	4	5		
Super	HVF											Hylkäys (46 vuotta)					
	HVG											Hylkäys (47 vuotta)					
Puma	HVI											Hylkäys (47 vuotta)					
H215	HVP									15Y-huolto							
	HVQ							15Y-huolto									
AB/B 412	HVE	Hylkäys															
	HVJ									Hylkäys							
	HVK	Mod								Hylkäys							
AW119 Koala	HVL																
	HVM																
	HVN	Mod															
	HVO	Mod															
Dornier 228	MVN	DO ELU		Hylkäys													
	MVO	DO ELU		Hylkäys													
MX	MX	RFQ Sop.		Valmistus ja integrointi													
	MVy	RFQ Sop.		Valmistus ja integrointi													
HekoX	HV001																
	HV002																
	HV003																
	HV004	Esiselvitys		RFI		RFQ		Valmistus ja integrointi									
	HV005																
	HV006																
	HV007																

Taulukko 4.4.2. Suunnitelma ilma-alushankkeista ja hylkäyksistä.

4.5 TOIMITILAT

Rakennuksien ja rakenteiden ohjelmoidusta ylläpidosta on tehty suunnittelukaudelle tarkemmat kunnossapitosuunnitelmat. Vuonna 2023 jatketaan Rajavartiolaitoksen omassa hallinnassa olevien kohteiden kunnossapito-ohjelman mukaisiakeskeisimpiä ylläpito- ja kunnostustöitä.

Rajavartiolaitos on päivittänyt yhteistyössä Senaatti-kiinteistöjen kanssa tehdyn kiinteistökanan kehittämisohjelman vuosille 2022 – 2027. Ohjelman tarkoituksena on varmistaa Rajavartiolaitokselle toimivat, turvalliset, terveelliset ja taloudelliset toimitilat.

Vuoden 2023 aikana Kehittämishankkeen toimeenpanossa keskitytään seuraaviin hankkeisiin:

Immolan alueen kokonaiskehittäminen

Hankkeen kolmannen vaiheen (Raja- ja merivartiokoulun peruskorjaus) suunnitella jatketaan tavoitteena rakentamisen toimeenpano 1/2023-8/2024.

Ivalon kasarmialueen kehittämien

Hankkeen ensimmäinen vaihe (uusi huoltokeskus) valmistuu helmikuussa 2023 ja toinen vaihe (yhteinen viranomaisasemarakennus) lokakuussa 2023.

Hankkeen kolmannen vaiheen (uimahallin peruskorjaus, uudet kasarmi- ja sotilaskotirakennukset ja tarvittavat alue- ja purkutyöt) suunnittelua jatketaan tavoitteena vaiheittainen rakentaminen 8/2023-3/2026.

Kehittämishankkeen yhteydessä suunnitellaan ja toimeenpannaan Raja-Joosepin rajavartioaseman toimintojen siirtäminen pääosin Ivalon kasarmialueelle. Raja-Jooseppiin tehdään partiotukikohta.

Onttolan alueen kokonaiskehittäminen

Ensimmäisen vaiheen (uusi sotilaskoti- ja liikuntarakennus) rakentaminen valmistuu syksyllä 2023.

Jatketaan toisena vaiheen (keskusvaraston laajennus ja uusi autotallirakennus) suunnittelua. Tavoitteena on tehdä suunnitteluratkaisun perusteella päätöstoisen vaiheen toimeenpanosta keväällä 2023.

Ruskon tukikohdan toimitilajärjestelyt

Turun Ruskon tukikohdasta käynnistetään hankesuunnittelu alkuvuodesta 2023.

METUK 2024

Merivartioyksiköiden tukeutumiskorjaukset uudistetaan. Uudistaminen toimeenpannaan vuosina 2022-2025. Vuonna 2023 jatketaan Virpiniemen, Nauvon ja Vaasan hankkeiden suunnittelua. Lisäksi käynnistetään hankesuunnittelut Hurpun, Haapasaaren, Rauman ja Hiittisten osalta.

Lappohjan tukikohta

Ulkovartiolaivojen tukeutumisen edellyttämien järjestelyjen toimeenpanoa jatketaan vuonna 2023 Lappohjan satama-alueella. Ulkovartiolaivat ja vene-luokanalukset voivat tukeutua Lappohjan satamaan 1.5.2023 alkaen.

Hankkeen myötä luovutaan Pansion ja Upinniemen tukikohdista ja Tammisaaren toimitiloista. Samassa yhteydessä Pansiosta siirretään RMVK:n koulutustukikohta Nauvoon. Nauvon tukikohdan valmistumistavoite on 5/2023.

Lapin rajavartioston esikunta

Rovaniemen valtion yhteistoimitilahanketta jatketaan urakkakilpailutukseen 4-7/2023 saakka, jolloin oikea kustannustaso selviää.

Mikäli hankkeen toteuttaminen ei ole Rajavartiolaitoksen ja valtion kokonaisedun kannalta suhdannetilanteesta johtuen järkevää, niin hanke keskeytetään, kunnes sen toteuttaminen on taloudellisesti mahdollista.

Itärajan esteaitajärjestelmä

Itärajalle rakennetaan esteaitajärjestelmä ja sen yhteyteen teknisen valvonnan suorituskyky vuosien 2023-2025 aikana. Esteaidan rakentaminen pilotoidaan Imatran Pelkolassa 2023. Varsinaisen esteaita-kokonaisuuden rakentaminen tapahtuisi vuosien 2023-2025 aikana tarpeellisuusjärjestyksessä.

Toimitilojen ja alusten keskitetty turvallisuusvalvonta Rajavartiolaitoksessa

Turvallisuusvalvonnan toimintamallin käyttöönoton toimeenpanoa jatketaan 2023.

4.6 OPERATIIVISEN KALUSTON KUNNOSSAPITO

Rajavartiolaitoksen teknillisellä osastolla on työjärjestyksen mukainen päävastuu Rajavartiolaitoksen tekniikan, materiaalin ja toimitilojen käytettävyydestä. Teknillisen alan ylläpito- ja käyttöhuoltotehtävissä on hyödynnetty kaikkien hallintoyksiköiden henkilöstön osaamista ja työaika. Tehtäviin nimetyt ovat osallistuneet oman päätoimensa ohella teknillisten toimialojen ylläpito- ja käyttöhuoltotehtäviin. Tehtävien kattavuus ja tehtäväsällöt tarkastetaan vuoden 2023 aikana. Ylläpito- ja käyttöhuoltoon liittyvää järjestelyä laajennetaan maltillisesti. Toimitusketjujen häiriötilanteisiin varaudutaan vahvistamalla hallitusti käyttäjien panosta operatiivisen kaluston kunnossapidossa.

5. SUUNNITTELU JA TALOUS

TOIMINTA-AJATUS

Rajavartiolaitoksen toimintaa ohjaava strategia on päivitetty vuoden 2022 aikana. Strategia julkaistaan vuonna 2023. Rajavartiolaitos valmistautuu seuraavan hallitusohjelman laadintaan. Rajavartiolaitoksen voimassa olevan strategian mukaisia linjauksia toimeenpannaan tilanteeseen sopivalla tavalla huomioiden keskeisten valtioneuvoston selontekojen linjaukset, muuttunut toimintaympäristö sekä Rajavartiolaitoksen päällikön sen johdosta antama päällikön toiminnan perusajatus maaliskuussa 2022.

Strategisten hankkeiden toimeenpano mukaan lukien Rajavartiolaitoksen suorituskyvyn vahvistaminen siihen osoitetulla erillisrahoituksella ovat suunnittelukauden keskeiset hankkeet. Itärajan esteaidan rakentaminen aloitetaan pilottihankkeella sekä tärkeimmiksi luokitelluilla alueilla osoitetun rahoituksen puitteissa. Itärajan esteaidan ja muiden strategisten hankkeiden yhteensovittaminen teknisten ratkaisujen, voimavarojen ja operatiivisen toiminnan osalta takaavat toiminnallisesti tehokkaan ja taloudellisen kokonaisuuden.

Suunnittelukauden aikana tehdään selvitys Rajavartiolaitoksen ilmailun tavoitteista, suorituskykyvaatimuksista ja käyttökelteisistä ilma-alusratkaisuista niiden täyttämiseksi 2020-luvun lopulta alkaen. Ensimmäisessä vaiheessa on tehtävä ratkaisu AB/B-412 kaluston korvaamiseksi. Vanhentuvan raskaan kelirikkokaluston suorituskyky korvataan osittain.

Rajavartiolaitoksen toimintamenojen taso pyritään turvaamaan vuoden 2022 tasolle operatiivisen suorituskyvyn ylläpitämiseksi entistä vaativammassa toimintaympäristössä. Henkilötyövuosikehitys nostetaan 3000 henkilötyövuoden tasolle vuoden 2024 kuluessa. Keskeinen operatiivinen kalusto on nykyaikaista ja hyvin ylläpidetty. Lisääntyvät velvoitteet ja tehtävät toimeenpannaan niihin osoitetuilla resursseilla. Valtiontalouden sopeuttamistoimiin varaudutaan vuodesta 2024 alkaen tarvittavilla vaikuttamis- ja sopeuttamistoimilla. Mahdollisten sopeuttamistoimien suunnittelu toteutetaan keväällä 2023.

Käynnistynyt uusi seitsenvuotinen EU:n rahastokausi hyödynnetään täysimääräisesti. Keskeisin rahoitustyökalu on rajaturvallisuuden rahoitusväline (BMVI) rajavalvontaan ja viisumiasioihin. BMVI-rahoitusta käytetään suorituskyvynylläpitämiseen, VL2025 hankkeen toteuttamiseen ja operatiiviseen tukeen.

Suunnittelu- ja talousyksikön toimintaa kehitetään vahvistamalla yksikönkykyä toteuttaa sisäistä tarkastusta ja -valvontaa. Merkittävästi lisääntyneet talousarviomäärärahat edellyttävät valvonnan lisäämistä toiminnan tehostamiseksi tarvittavien käytösten paljastamiseksi. Vahvistaminen edellyttää yhden lisähenkilötyövuoden.

Rajavartiolaitoksen taloushallinto hoidetaan säädösten ja määräysten mukaisesti. Kirjanpito, maksuliikenne, sisäinen laskenta ja raportointi järjestetään keskitetysti ja tehokkaasti ja automaation lisäämistä tuetaan.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty siten, että strategisten tavoitteiden saavuttamista rajoittavat tai estävät uhkat ja ei-toivottu toiminta tunnistetaan. Vahingot ennaltaehkäistään ja seurannaisvaikutukset hallitaan.

5.1 TOIMENPITEET JA SUUNNITTELUPERUSTEET

Rajavartiolaitoksen määrärahojen käyttö ja jako määrätään tulo- ja menosäännön luonnoksessa vuodelle 2023. Lopullinen vuoden 2023 tulo- ja menosääntö laaditaan 17.2.2023 mennessä. Tulo- ja menosäännön palkkamenoissa huomioidaan henkilötyövuosien kasvun lisäksi toiminnalliset muutokset, palkankorotusvaikutukset sekä nousevat työnantajamaksut.

Merkittäviin vahinkoihin ja yllättäviin määrärahatarpeisiin varaudutaan muuttamalla vuoden aikana tarvittaessa priorisointia sekä varaamalla määrärahapäällikön reserviin.

6. OIKEUDELLINEN ALA

TOIMINTA-AJATUS

Säädösvalmistelu toimii Rajavartiolaitoksen toimintaedellytykset turvaavan ajatukseksi prosessina, jossa huomioidaan alati muuttuva kansallinen ja kansainvälinen toimintaympäristö sekä muiden toimialojen vireillä olevat säädöshankkeet, joihin myös vaikutetaan aktiivisesti.

Rajavartiolaitoksella on tehtävissään tarvittavat ajantasaiset säädökset ja valtiosopimukset, jotka on valmisteltu hyvän säädösvalmistelun periaatteita ja ohjeita noudattaen. Toiminnassa kunnioitetaan perus- ja ihmisoikeuksia sekä huolehditaan toimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden oikeusturvasta.

Rajavartiolaitos varmistaa kansallisesti ja kansainvälisesti Suomen ja Rajavartiolaitoksen tarpeiden huomioon ottamisen rajaturvallisuuteen ja merelliseen turvallisuuteen liittyvän kansainvälisen ja eurooppalaisen lainsäädännön valmisteluyhteydessä.

Sisäinen laillisuusvalvonta edistää hyvää hallintoa sekä ennaltaehkäisevästi paljastaa mahdolliset lainvastaiset menettelyt.

Rajavartiolaitoksen toiminnan laatuvaatimukset varmistetaan huomioimalla sisäisessä laillisuusvalvonnassa sekä organisaation ulkopuolisessa laillisuus- ja jamaissa viranomaisvalvonnassa tehdyt havainnot ja kannanotot.

6.1 TOIMENPITEET JA SUUNNITELUPERUSTEET

Toimenpiteet 2023

Valmistellaan tarvittavat lainsäädännön muutokset rajavartiolaitoksen toimivuuden arviointia koskevan esiselvityshankkeen perusteella.

Osallistutaan Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta annetun lain mukaisen sisäministeriön sisäisen ilmoituskanavan sekä ulkoisen ilmoituskanavan käyttöönottoon, mikäli näitä toimenpiteitä ei ole lain voimaantulon viivästymisen vuoksi ehditty toteuttaa jo vuoden 2022 aikana.

Varmistetaan Suomen kansallisten näkökohtien huomioiminen Schengenin raja-säännöstä kehitettäessä sekä komission antaman maahanmuuttopaktin Rajavartiolaitosta koskevien lainsäädäntökokonaisuuksien kannanmuodostuksessa janeuvotteluiden aikaisessa vaikuttamisessa erityisesti seulonta-asetusta koskien.

Osallistutaan matkustajien ennakkotietojen välittämisvelvollisuuteen (API) liittyvän sääntelyn ennakkovaikuttamiseen, kannanmuodostukseen ja neuvotteluiden aikaiseen vaikuttamiseen.

Laillisuusvalvontaa toteutetaan sitä koskevan pysyväismääräyksen sekä Rajavartiolaitoksen esikunnan ja oikeudellisen osaston työsuunnitelmien mukaisesti.

Toimenpiteet 2024-2027

Arvioidaan säännöllisesti Rajavartiolaitosta koskevien säännösten toimivuutta ja mahdollisia muutostarpeita.

Varmistetaan Suomen ja Rajavartiolaitoksen tarpeiden huomioiminen kansainvälisen ja eurooppalaisen rajaturvallisuuteen ja merelliseen turvallisuuteen liittyvän lainsäädännön osalta.

Varmistetaan Suomen kansallisten näkökohtien huomioiminen Euroopan raja- ja merivartiostoa koskevan asetuksen kehittämisessä.

Huomioidaan omassa toiminnassa sisäministeriön laillisuusvalvonnan kehittämistoimenpiteet ja ohjeistus.

7. TURVALLISUUS

TOIMINTA-AJATUS

Rajavartiolaitoksen turvallisuuden ja sen kehittämisen tavoitteena on turvata Rajavartiolaitoksen tehtävien toteutuminen suojaamalla Rajavartiolaitoksen toiminta, tiedot, henkilöstö ja materiaali niihin kohdistuvilta uhkilta sekä varmistaa, että Rajavartiolaitoksen toiminta ei vaaranna ulkopuolisten turvallisuutta tai ympäristöä. Turvallisuus on osa Rajavartiolaitoksen päivittäistä toimintaa. NATO-jäsenyyden asettamat vaatimukset ja mahdollisuudet huomioidaan turvallisuustoiminnan kehittämisessä.

Rajavartiolaitoksen esikunnan osastot ja Vartiolentolaivue vastaavat ohjausvastuussaan olevien turvallisuuden osa-alueiden toiminnan johtamisesta, valvonnasta, resursseista ja toimenpiteistä. Hallintoyksiköt vastaavat turvallisuuden johtamisesta, valvonnasta ja toimeenpanosta organisaatioissaan.

7.1 TOIMENPITEET JA SUUNNITTELUPERUSTEET

Vuonna 2023 vakiinnutetaan käyttöön TURVATIKA, TURVAOT ja TURVAKOORD-toiminnallisuudet hallintoyksiköiden väliseen tilannekuvan vaihtoon, osaamisen kehittämiseen ja toimialan johtamiseen. Turvallisuusmittaristo otetaan käyttöön Rajavartiolaitoksen turvallisuustason järjestelmälliseksi mittaamiseksi. Lisäksi huomioidaan Rajavartiolaitoksen tilannekuvahankkeessa ja valtakunnallisen tilannekuvan kehittämisessä turvallisuus sisäänrakennettuna osana operatiivista toimintaa.

TTS-kaudella Rajavartiolaitoksessa toteutetaan vuonna 2022 laaditun organisaatio-turvallisuusselvityksen sekä uudistettavan RVLPAK C.25:n edellyttämät toimet turvallisuuden parantamiseksi ja toimialan uudistamiseksi. Rajavartiolaitoksen esikunnan osastot muodostavat pysyväisasiakirjat uusille turvallisuuden osa-alueille ja päivittävät tarpeen mukaan voimassa olevia pysyväisasiakirjoja vastaamaan uudistettavan C.25:n ohjausta ja perusajatusta. Henkilösuojauksen kehittämistarpeet tarkastetaan osana turvallisuusvalvonta- ja henkilösuojauksen pysyväisasiakirjan muodostamista.

Lisäksi suunnittelukaudella rakennetaan tasaisin väliajoin toteutettava henkilöstölle kohdistettu turvallisuuskysely tai turvallisuusosio henkilöstötutkimukseen, jonka tavoite on muodostaa tilannekuva turvallisuuskulttuurista ja selvittää ohjauksen toteutumista, osaamista ja asenteita. Kyselyn tulokset ja trendit sisältyvät jatkossa turvallisuusmittaristoon.

Työ- ja palvelusturvallisuus sekä työsuojelu

Työ- ja palvelusturvallisuuden sekä työsuojelun rooli osana henkilöstöjohtamista vahvistetaan. Määräysten, ohjeiden ja koulutuksen kattavuus tarkistetaan. Työ- ja palvelusturvallisuus sekä työsuojelu ovat yhdessä työkykyjohtamisen kanssa keskeisiä osakokonaisuuksia henkilöstöjohtamisen kokonaisuudessa. Aktiivinen työ- ja palvelusturvallisuuden johtaminen takaa turvallisen työympäristön. Rajavartiolaitoksella on merellisessä toimintaympäristössä oma erillinen, kansainvälisen merenkulkujärjestön ISM (International Safety Management) -koodiin perustuva, meriturvallisuusjärjestelmänsä. Tiiviillä ja avoimella työsuojelun yhteistyöllä sekä aktiivisella turvallisuusviestinnällä pyritään vähentämään työtapaturmia ja ennaltaehkäisemään vakavat työtapaturmat kokonaan vuoteen 2025 mennessä.

Vuonna 2023:

- vahvistetaan työ- ja palvelusturvallisuusorganisaation osaamista lisäämällä Rajavartiolaitoksen esikunnan ja hallintoyksiköiden välistä yhteistyötä
- otetaan käyttöön uudistettu RVLPAK B.2 ja tuetaan sen jalkautumista yksiköille annettavilla tietoiskuilla.
- jatketaan RVLPAK B.2:ta tukevien ohjeiden laatimista yhteistyössä Työterveyslaitoksen kanssa.
- Tuetaan avointa ja aloitteellista raportointikulttuuria kehittämällä Turva-järjestelmää tukemaan ennakoivaa työturvallisuusjohtamista, verkkopohjaista riskientunnistusta, -arviointia ja -hallintaa sekä palvelemaan tehokkaasti esimiehiä ja alaisia turvallisuusjohtamisessa ja havainnoinnissa.

Suunnittelukaudella 2024-2027:

- Luodaan työ- ja palvelusturvallisuuden ja työsuojelun verkkokoulutusmateriaali eri henkilöstöryhmille räätälöitynä ja otetaan ne käyttöön säännöllisine kertauskoulutuksineen.
- Koulutuksen avulla tuetaan läpi koko organisaation ulottuvaa ennakoivan turvallisuusajattelun ja ”Nolla -tapaturmaa” mallin sisäistämistä kaikessa toiminnassa.

Tieto- ja kyberturvallisuus

TTS-kaudella luodaan ja rakennetaan Rajavartiolaitoksen tehtävissään ja toimintaympäristössään tarvittavat kyberturvallisuustoiminnot. Vuonna 2023 toimeenpannaan syksyllä 2022 laaditussa Rajavartiolaitoksen tieto- ja kyberturvallisuuden suunnitteluhankkeessa tunnistetut ja valmistellut tieto- ja kyberturvallisuustoiminnot ml. organisointi ja rekrytoinnit.

Osana Rajavartiolaitoksen tieto- ja kyberturvallisuustoimintojen kehittämistä Rajavartiolaitos osallistuu suunnittelukaudella viranomaisten järjestämiin tieto- ja kyberturvallisuusharjoituksiin. Rajavartiolaitoksen strategisissa hankkeissa huomioidaan tieto- ja kyberturvallisuuden asettamat vaatimukset.

Vuonna 2023 selvitetään Rajavartiolaitoksen tieto- ja kyberturvallisuuden ohjausasiakirjojen päivitys- ja laatimistarve.

Toimitilaturvallisuus

Toimitilaturvallisuuden parantamista jatketaan Rajavartiolaitoksen kohteissa toimitilojen turvallisuuskartoituksen perusteella. Hanke toimeenpannaan tavoitellaan vuoden 2023 loppuun mennessä.

Vuonna 2023 aloitetaan kulunvalvonta- ja työajanseurantajärjestelmien modernisointi sekä eriyttäminen omiksi järjestelmiksi. Lisäksi aloitetaan tunnisteenlukijoiden vaihtaminen yhdenmukaisiksi järjestelmien piirissä.

Vuonna 2023 aloitetaan Tullin ja Rajavartiolaitoksen yhteisissä toimitiloissa toimitilaturvallisuuden kehittämisen toimenpiteet, jotka sovitaan erillisessä organisaatioiden valmistelemissa palvelusopimuksessa.

Vuonna 2023 päivitetään Rajavartiolaitoksen oma kiinteistöautomaatiojärjestelmä, jolla voidaan valvoa ja ohjata kriittisten kohteiden kiinteistöautomaatiota.

Ympäristösuojelu

Ympäristönsuojelun pysyväisasiakirjan RVLPAK D.32 perusteella vuonna 2022 käynnistettyä ympäristöriskien arviointityötä jatketaan vuonna 2023. Arviointi kohdistetaan nykyisiin toimipaikkoihin, sekä entisiin ja pois luovutettuihin kohteisiin, joissa ympäristövastuu on edelleen Rajavartiolaitoksella. Lisäksi osana arviointia tarkastetaan Rajavartiolaitoksen ajoneuvo-, vene- ja helikopteritankkauspaikkojen vaatimusten mukaisuus. Kartoituksen perusteella laaditaan korjaus- ja uusintasuunnitelma. Kartoituksen toimeenpanosta laaditaan erillinen suunnitelma.

Kemikaalien hallinnan kehittämiseksi vuonna 2022 aloitettua Tukesin Kemidigi-kemikaalien hallintajärjestelmä käyttöönotto jatkuu vuonna 2023.

Ympäristölupa- ja rekisteröintiprosesseja jatketaan valvovien viranomaisten osoittamien velvoitteiden mukaisesti.

Lentoturvallisuus

Vuoden 2023 aikana kehitetään vakioituja toimintamenetelmiä, järjestetään lentoturvallisuuskoulutuksia ja poikkeamailmoituksista nousseiden korjaavien toimenpiteiden käsittelyprosessia pyritään nopeuttamaan. Vaatimuksen mukaisuuden valvonnan tehokkuutta kehitetään päivitetyn lentoturvallisuushallintajärjestelmän mukaisesti. Lisäksi vuoden 2023 aikana kehitetään yhteistyötä lentotekniikan lentoturvallisuusjärjestelmän kanssa.

Suunnittelukaudella kehitetään lentoturvallisuusorganisaation palaute- ja analysointijärjestelmää, jolla reagointia ja ennakoivia turvallisuushavainnoista saadaan tehostettua. Lisäksi kehitetään yhteistyötä ja järjestelmien yhteensovittamista,

jolla pyritään vähentämään ennen kaikkea inhimillisten poikkeamien määrää ja avata avoimempaa turvallisuuskeskustelua operatiivisen ja teknisen puolenvälillä. Osallistutaan aktiivisesti lentoturvallisuuskoulutuksiin ja jalkautetaansaatutietoa henkilöstölle. Tavoitteena on myös madaltaa raportointikynnystä.

8. TIEDONHALLINTA

TOIMINTA-AJATUS

Rajavartiolaitos vastaa tiedonhallintayksikkönä julkisen hallinnontiedonhallinnasta annetun lain (906/2019, tiedonhallintalaki) toimeenpanosta. Rajavartiolaitoksen tiedonhallinta toimeenpannaan laadittua tiedonhallintamallia hyödyntäen.

Rajavartiolaitos soveltaa tiedonhallinnassaan myös tietosuojalainsäädäntöähenkilötietojen käsittelyyn, joka on osittain tai kokonaan automaattista, sekä sellaiseen henkilötietojen käsittelyyn muussa kuin automaattisessa muodossa, jotka muodostavat tai joiden on tarkoitus muodostaa henkilökisterin osa.

Tiedonhallintalain, siihen liittyvien muiden säädösten ja määräysten sekä Rajavartiolaitoksen tiedonhallintamallin toimeenpano suunnitellaan osana Rajavartiolaitoksen toiminnan ja talouden suunnitteluprosessia sekä toimeenpannaan vuosittaisilla työsuunnitelmillä sekä tarvittavin erilliskäskyin.

Tarkemmat kuvaukset tarvittavista toimenpiteistä ja suunnitteluperusteista Rajavartiolaitoksen tiedonhallinnan toimeenpanemiseksi vuonna 2023 on kirjattu tämän asiakirjan alalukuun 8.1.

Rajavartiolaitoksen tiedonhallinnan yhteistyöryhmä koordinoi ja valvoedellämaittujen toimenpiteiden ja suunnitteluperusteiden toimeenpanoasekäraportoi niiden toimeenpanon tilasta säännöllisesti Rajavartiolaitoksen johtoa (RVLE OPK).

8.1 TOIMENPITEET JA SUUNNITTELUPERUSTEET

Rajavartiolaitoksen tiedonhallintaan liittyvät toimenpiteet ja suunnitteluperusteet on ryhmitelty ja vastuutettu tässä alaluvussa esitetyllä tavalla Rajavartiolaitoksen tiedonhallintamallin mukaisesti viiteen alakohtaan:

Toimintaprosessit (Rajavartiolaitoksen ydin- ja tukitehtävät)

Rajavartiolaitoksen tiedonhallintamallin ylläpitämiseksi ja toimeenpanemiseksi tiedonhallintamalliin on sisällytettävä tiedot tiedonhallintayksikön toimintaprosesseja kuvaavista nimikkeistä, prosessista vastaavasta viranomaisesta, prosessintarkoituksesta sekä prosessin sidoksista muihin prosesseihin.

Rajavartiolaitoksen ydin- ja tukitehtävien sekä niihin liittyvien toimintaprosessien valvontamenettelyistä ja valvonnasta määrätään yleisellä tasolla Rajavartiolaitoksen pysyväismääräyksissä RVLPAK A.21 Rajavartiolaitoksen sisäinen valvontajärjestyksenhallinta sekä RVLPAK A.22 Sisäinen laillisuusvalvonta Rajavartiolaitoksessa. Henkilötietojen käsittelyä sekä henkilötietojen oikeellisuuden valvontajäsenkäytäntöjä koskevien valvontatoimenpiteiden systemaattisempaa suunnittelua, dokumentointia ja raportoinnin kehittämistä jatketaan vuoden 2023 aikana osana Rajavartiolaitoksen tietosuojamääräyksen valmistelua.

Tietovarannot (Rajavartiolaitoksen asiakirjajulkisuuskuvaus)

Rajavartiolaitoksen tiedonhallintamallin ylläpitämiseksi ja toimeenpanemiseksi tiedonhallintamalliin on sisällytettävä tiedot tietovarantojen nimikkeistä, kuvaukset tietovarantojen sidoksista toimintaprosesseihin ja tietojärjestelmiin. Lisäksi, mikäli

henkilötietojen käsittely perustuu luonnollisten henkilöiden suojelustahenkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2016/679 tai sen nojalla annettuun lainsäädäntöön, tiedonhallintamalliin on sisällytettävä tietosuoja-asetuksen 30 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun selosteen sisältö tai, jos selostetta ei tarvitse tietosuoja-asetuksen mukaan laatia, tieto tietovarannosta vastaavasta viranomaisesta, tietovarannon käyttötarkoituksesta, keskeisistä tietoryhmistä tietoineistoissa, tietojen luovutuskohteista ja tietojen säilytysajoista. Mikäli henkilötietojen käsittely perustuu henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annettuun lakiin (1054/2018), tiedonhallintamalliin on sisällytettävä sen 18 §:ssä tarkoitetun selosteen sisältö.

Rajavartiolaitoksen asiakirjajulkisuuskuvaus tarkistetaan säännöllisesti vuosittain. Muutostarpeen ilmetessä tietovarantojen omistajien ja rekisterinpitovastuidentomesta kuvaukset päivitetään. Rajavartiolaitoksen esikunta vastaa siitä, että sen julkaisema asiakirjajulkisuuskuvaus on ajan tasalla.

Keskeisimmistä tietovarantojen hallinnointitehtävistä, tietovarantojen omistajuuksiin ja rekisterinpitovastuisiin, tietovarantojen ylläpidon ja hyödyntämisen valvontamenettelyistä ja valvonnasta vastaavista sekä tietoturvallisuuden poikkeamista raportoimiseksi on määrätty pysyväismääräyksillä RVLPAK D.50 Rajavartiolaitoksen tiedonhallinta, RVLPAK D.52 Rajavartiolaitoksen tietoturvallisuusmääräys, RVLPAK A.21 Rajavartiolaitoksen sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä RVLPAKA.22 Sisäinen laillisuusvalvonta Rajavartiolaitoksessa.

Tietoineistot (Rajavartiolaitoksen asiakirjahallinto ja asianhallinta)

Rajavartiolaitoksen tiedonhallintamallin ylläpitämiseksi ja toimeenpanemiseksi tiedonhallintamalliin on sisällytetty tiedot tietoineiston arkistoon siirtämisestä, arkistointitavasta ja arkistopaikasta, tai tuhoamisesta.

Rajavartiolaitoksen pysyväismääräyksessä RVLPAK A.11 määrätään Rajavartiolaitoksen asiakirjahallinnosta ja asianhallinnasta. Arkistonmuodostussuunnitelma, sähköisessä asianhallinnassa tiedonohjaussuunnitelma ja siihen sisältyvä tehtäväluokitus ovat koko Rajavartiolaitokselle yhteiset.

Rajavartiolaitos toimii muuten yhtenä arkistonmuodostajana, mutta turvallisuusluokkien I ja II osalta kukin hallintoyksikkö on oma arkistonmuodostajansa. Turvallisuusluokkien I ja II asiakirjojen käsittelyssä noudatetaan RVLPAK A.11 perusperiaatteita, mutta niiden käsittelystä ja merkinnöistä määrätään tarkemmin erikseen.

Tietojärjestelmät (Rajavartiolaitoksen tietojärjestelmärekisteri)

Tiedonhallintamallin ylläpitämiseksi ja toimeenpanemiseksi siihen on sisällytettävä tiedot Rajavartiolaitoksen omistamien ja sen käytössä olevien tietojärjestelmistä, järjestelmän omistajasta tai sen edustajasta, käyttötarkoituksesta, järjestelmän liittymistä muihin tietojärjestelmiin sekä liittymissä käytettävistä tiedonsiirtotavoista.

Ajan tasalla oleva tietojärjestelmärekisteri siihen liittyvine järjestelmä-jarekisteriselosteineen, tietosuoja- ja turvakuvauksineen sekä järjestelmäkohtaisine ylläpitösopimuksineen antaa perusteet teknistä toteutusta, tietosuoja ja tietoturvallisuustoimintaa koskevien kehittämissuunnitelmien laadinnalle.

Rajavartiolaitoksen järjestelmärekisteriin sekä tietoturvallisuuden riskienhallintasuunnitelman perustuen sen omistamiin järjestelmiin liittyvät järjestelmäkohtaiset kehittämissuunnitelmat yhdessä järjestelmien omistajien kanssa sekä huolehtii edellä mainittujen asioiden sisällyttämisestä TS/TTS –suunnitelmiin. Kehittämissuunnitelmissa on huomioitava voimassa olevan tietosuojaa ja tietoturvallisuutta

koskevien velvoitteiden lisäksi mahdolliset siirtymäsäännökset sekä TUVE-verkkoon ja sen käyttöön liittyvät määräykset.

Tieto- ja kyberturvallisuus sekä tietosuoja (Tietoturvallisuus Rajavartiolaitoksessa)

Tiedonhallintamallin ylläpitämiseksi ja toimeenpanemiseksi siihenonsisällytettävä tiedot toimintaprosesseihin, tietovarantoihin, tietoaineistoihin sekä tietojärjestelmiin liittyvistä tietoturvaluustoimenpiteistä sekä Rajavartiolaitoksessa niistä toimenpiteistä vastaavista tahoista. Pääosasta edellä mainituista tietoturvaluustoimenpiteistä on määrätty Rajavartiolaitoksen tietoturvaluusmääräyksessä (RVLPAK D.52).

Rjavartiolaitoksessa päivitetään vuoden 2023 aikana sen tieto- ja kyberturvaluuden riskienhallintajärjestelmä. Uutena elementtinä käytössä olevaan tietoturvaluuden riskienhallintajärjestelmään otetaan käyttöön tietovaranto- ja tietojärjestelmäkohtainen riskienhallinta. Tietovaranto ja -järjestelmäkohtaisessa riskienhallinnassa hyödynnetään sille omistajan määrittämää kriittisyystasoa ja turvaluusluokitusta, edellä mainittuihin liittyviä säädöspusteisia velvoitteita sekä tietojärjestelmärekisterissä kuvattua järjestelmän teknistä toteutusta ja ylläpidon järjestelyjä.

Riskienhallintajärjestelmässä jokaiselle sinne sijoitetulle riskille päätetään sen omistajan toimesta (prosessin, tietovarannon, tietoaineiston tai järjestelmän omistaja) päätös riskienhallinnasta (riskin ottaminen, riskien pienentäminen tai riskien poistaminen). Riskienhallintapäätökset allekirjoitetaan ja dokumentoidaan. Omistaja huolehtii vastuunsa mukaisesti edellä mainittujen riskienhallintapäätöksiin liittyvien toimenpiteiden sisällyttämisestä vuosittaisiin TS/TTS – suunnitelmiin.

Rjavartiolaitoksessa ei ole erillisiä hallinnollisia määräyksiä tietosuojasta. Osatietosuojaan liittyvistä vaatimuksista sisältyy jo voimassa oleviin määräyksiin ja ohjeisiin. Rajavartiolaitoksen esikunta valmistelelee vuoden 2023 aikana Rajavartiolaitoksen tietosuojamääräyksen ja kehittää edelleen henkilötietoihin kohdistuvien tietoturvaluuspoikkeamien ja tietosuoja koskevien muiden poikkeamien käsittelyä ja raportointia TURVA -järjestelmään.

LIITE 1

YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET JA TULOSTAVOITTEET, TUNNUSLUVUT

Rajavartiolaitoksen yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja toiminnallinen tuloksellisuus

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	Tot	Sma	Arvio	Sma	Sma	Sma	Sma	Sma
Yhteiskunnallinen vaikuttavuus (ind)	93,4	89,2	94,1	90,1	91,3	92,2	92,2	92,9
Vaikuttavuus (ind)	98,9	92,2	100,0	94,8	96,4	95,4	95,4	95,4
Vaikuttavuus (1-5)	4,1	3,8	4,2	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Rajaturvallisuus (1-5)	4,1	3,8	4,2	3,9	4,0	4,0	4,0	4,0
Turvallisuus merialueilla (1-5)	4,2	4,6	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Alueellinen koskemattomuus ja puolustusvalmius (1-5)	3,9	3,8	3,6	3,7	3,6	3,6	3,6	3,6
Kustannusvaikuttavuus (ind)	80,4	82,1	80,5	79,1	79,3	84,6	84,8	86,9
Kustannusvaikuttavuus, kustannukset/painotetut suoritteet (abs)	1,9659	1,9262	1,9640	1,9981	1,9940	1,8691	1,8654	1,8197
Painotetut suoritteet (1000 kpl) resurssoinnin perusteella	130 471	124 084	129 186	126 036	126 258	127 360	128 231	129 328
Kustannukset, ko vuoden hintatasossa (1000e)	303 367	287 100	305 000	307 600	312 600	300 600	307 100	307 100
Toiminnallinen tuloksellisuus								
Laatu ja palvelukyky (ind)	98,9	92,2	100,0	94,8	96,4	95,4	95,4	95,4
Tuottavuus ind	89,6	86,5	89,9	86,8	84,4	84,0	83,9	84,7
Taloudellisuus ind	80,4	82,1	80,5	79,1	79,3	84,6	84,8	86,9
Voimavarojen hallinta								
Henkilötyövuodet	2 916	2 871	2 877	2 907	2 994	3 034	3 060	3 057

Rajaturvallisuuden yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite

	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	Tot	Sma	Arvio	Sma	Sma	Sma	Sma	Sma
Rajaturvallisuus (1-5)	4,1	3,8	4,2	3,9	4,0	4,0	4,0	4,0

Rajojen valvonnan, rajatarkastusten ja rikostorjunnan tulostavoitteet

Rajavalvonta	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	Tot	Sma	Arvio	Sma	Sma	Sma	Sma	Sma
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	4,2	3,8	4,2	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Rajatarkastusten kattavuus: Saapuva (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajatarkastusten kattavuus: Lähtevä (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajatilannekuva laatu (1-5)	4,3	3,9	4,3	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
Rajatarkastusten laatu (1-5)	3,9	2,8	3,2	2,1	2,2	2,2	2,2	2,2
Rajatapahtumien estäminen (1-5)	4,3	5,0	4,5	4,4	5,0	4,4	4,4	4,4
Rajatapahtumien paljastaminen (1-5)	2,5	3,7	3,9	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7
Rajanylityksiin liittyvä rikollisuus (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajanylittäjien näkemys rajaturvallisuuden tasosta (1-5)	4,8	4,1	4,8	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Rajatarkastusten oikeusturva (1-5)	4,9	4,9	5,0	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9
Rikoslakirikosten selvitystaso (1-5)	4,5	4,9	4,5	4,7	4,7	4,6	4,6	4,6
Laittoman maahantulon järjestämisten ja ihmiskaupparikosten selvitystaso (1-5)	3,2	3,2	3,3	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9
Rikostorjunnan oikeusturva (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajojen valvonnan valmius ja reagointikyky (1-5)	3,6	3,4	3,5	3,4	3,6	3,6	3,7	3,6
Rajojen valvonnan kohdentuminen (1-5)	3,3	2,3	3,4	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1
Rajatarkastusten sujuvuus RVL:n toimenpiteet (1-5)	4,9	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajatarkastusten sujuvuus kokonaisaika (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajanylittäjien tyytyväisyys rajanylityksen sujuvuuteen (1-5)	4,7	4,2	4,7	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2
Rajatarkastusten asiakaspalvelu (1-5)	4,8	4,2	4,8	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2
Partioiden kattavuus maarajalla (1-5)	5,0	1,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Partioiden kattavuus merirajalla (1-5)	3,3	2,2	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Turvallisuuden tunne, harva-alueen asukkaiden kokemus (1-5)	3,7	3,8		3,8	3,8	3,8	3,8	3,8
Turvallisuuden tunne, harva-alueen viranomaisten näkemys (1-5)	4,1	3,5	4,1	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Rajavartioloituksen antama viranomaisapu (1-5)	5,0	3,1	3,1	2,6	2,7	2,7	2,7	2,7
Tuotokset								
Partiointi (h)	338 517	260 530	307 599	299 725	289 865	289 655	289 255	289 255
Tekninen valvonta (h)	4 324 601	3 655 000	4 040 000	4 400 000	4 400 000	4 400 000	4 400 000	4 400 000
Rajojenvalvonnan tarkastukset (kpl)	55 904	45 617	66 279	52 997	53 507	53 407	53 407	53 407
Rajatarkastukset (milj. hlöä)	2	7	5	6	6	7	7	7
Rajatarkastusten sujuvuus RVL:n toimenpiteet (min)	10,5	5,8	5,2	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8
Rajatarkastusten sujuvuus kokonaisaika (min)	6,3	10,2	8,0	9,5	9,5	9,5	9,5	9,5
Rajatarkastuksia/vrk (kpl)	3 848	17 470	13 472	15 993	16 776	17 469	18 194	18 953
Tullitarkastukset (hlöä)	562	860	200	580	590	590	590	590
Pääsyn epäämiset (hlöä)	683	646	3 595	3 410	1 110	1 110	1 110	1 110
Käännättämispäätös (kpl)	2 498	1 299	873	521	503	503	503	503
Myönnettyt viisumit (kpl)	374	623	775	758	723	723	723	723
Vastaanotetut turvapaikkahakemukset (hlöä)	465	634	1 242	3 104	704	654	614	614
Rikosilmoitus (R-ilmoitus) (kpl)	625	735	550	919	933	935	935	935
Valtionrajarikos (kpl)	219	140	118	130	130	130	130	130
Väärennys (kpl)	193	219	209	233	244	254	254	254
Laittoman maahantulon järjestäminen ja ihmiskauppa (kpl)	96	84	86	79	79	79	79	79
Muu rikos tai rikkomus (kpl)	1 742	2 724	2 887	4 694	5 055	5 166	5 216	5 266
Pakkokeino (kpl)	1 156	1 190	1 025	1 540	1 650	1 700	1 700	1 700
Huomautus (kpl)	1 067	1 800	1 545	2 205	2 255	2 280	2 280	2 280
Sakko (kpl)	1 182	2 463	2 180	3 885	3 965	4 040	4 040	4 040
Turvallisuuspalvelut harva-alueilla (poliisi- ja virka-aputehtävät) (kpl)	1 677	532	600	467	467	467	467	467
Etsinnät maa-alue (kpl)	110	131	152	131	131	131	131	131
Pelastustehtävät maa-alue (kpl)	98	171	173	171	171	171	171	171
Ensihoitotehtävä, muu kuin meripelastus (kpl)	270	312	306	316	316	316	316	316
Avustustehtävä maa-alue (kpl)	33	31	21	31	31	31	31	31
Muu pelastussuorite maa-alue (kpl)	109	134	199	134	134	134	134	134

Valmiuden, alueellisen koskemattomuuden ja sotilaallisen maanpuolustuksen yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite

	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	Tot	Sma	Arvio	Sma	Sma	Sma	Sma	Sma
Alueellinen koskemattomuus ja puolustusvalmius (1-5)	3,9	3,8	3,6	3,7	3,6	3,6	3,6	3,6

Valmiuden, alueellisen koskemattomuuden ja sotilaallisen maanpuolustuksen tulostavoitteet

Häiriö- ja poikkeusolovalmiuden ylläpito	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	Tot	Sma	Arvio	Sma	Sma	Sma	Sma	Sma
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	4,2	3,9	4,0	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
Suunnitelmavalmius (1-5)	4,1	3,9	4,1	4,0	3,9	3,9	3,9	3,9
Sijoitusilanne (1-5)	4,5	4,3	4,4	4,4	4,3	4,3	4,3	4,3
Materiaalivalmius (1-5)	4,0	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6

Rajavartiolaituksen joukkotuotanto ja sotilaallisen maanpuolustuksen koulutus	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	Tot	Sma	Arvio	Sma	Sma	Sma	Sma	Sma
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	3,6	3,7	3,3	3,5	3,4	3,3	3,3	3,3
Koulutettavuus (1-5)	3,2	3,7	2,1	2,8	2,7	2,3	2,3	2,3
Sijoitettavuus (1-5)	3,7	3,5	3,6	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Koulutus (1-5)	3,8	3,9	4,0	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
Tuotokset								
Koulutusvuorokaudet asevelvolliset (kpl)	106 648	119 500	119 919	122 627	126 250	120 250	118 550	116 950
Koulutusvuorokaudet henkilöstö (kpl)	4 400	5 150	8 568	8 816	7 900	6 700	6 600	6 050
Järjestetyt kertausharjoitukset (kpl)	16	13	21	23	23	19	18	17
Itse järjestetyt sotilaallisen maanpuolustuksen koulustilaisuudet (kpl)	101	127	209	226	191	149	134	134

LIITE 2

PANOKSET JA TEHOKKUUS

Rajaturvallisuus

Rajaturvallisuus	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	Tot	Sma	Arvio	Sma	Sma	Sma	Sma	Sma
Kustannukset (1000e) ko vuoden hintatasossa	273 320	256 667	269 925	270 688	275 713	266 031	272 398	272 398
Henkilötyövuodet	2 627	2 567	2 546	2 558	2 641	2 685	2 714	2 712
Tuottavuus ind	91	89	93	91	88	87	87	88
Taloudellisuus ind	82	84	84	83	83	88	88	90

Meriturvallisuus

Turvallisuus merialueilla	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	Tot	Sma	Arvio	Sma	Sma	Sma	Sma	Sma
Kustannukset (1000e) ko vuoden hintatasossa	13 214	13 781	13 115	14 765	15 005	14 429	14 741	14 741
Henkilötyövuodet	127	138	124	140	144	146	147	147
Tuottavuus ind	165	105	140	149	145	143	142	142
Taloudellisuus ind	148	99	126	136	136	144	143	146

Valmius, alueellinen koskemattomuus ja sotilaallinen maanpuolustus

Alueellinen koskemattomuus ja puolustusvalmius	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	Tot	Sma	Arvio	Sma	Sma	Sma	Sma	Sma
Kustannukset (1000e) ko vuoden hintatasossa	16 833	16 652	21 960	22 147	21 882	20 140	19 962	19 962
Henkilötyövuodet	162	167	207	209	210	203	199	199
Tuottavuus ind	139	162	171	180	180	160	154	150
Taloudellisuus ind	125	154	154	164	169	161	156	154